

független Újság

A M. N. MUZEUM
HÍRLAP OSZTÁLYA

politikai napilap

A kisantant értekezlete ellenzi a revíziót és a Habsburg-restaurációt

Magyarország ragaszkodik a békeszerződés békés megváltoztatásához

Bled, aug. 30. A kisantant államok külügyminiszterének értekezlete ma este véget ért. Az értekezletről közleményt adtak ki, amely 7 pontba foglalva ismerteti az értekezlet lefolyását és a hozott döntéseket.

Az 1. pont hangoztatja a kisantant államok egységét, politikai, diplomáciai, gazdasági, katonai téren egyaránt. Ez az egység nagyobb és erősebb, mint valaha volt. A 2. pont utal arra, hogy a kisantant államoknak minden előkészítése arra irányul, hogy megőrizze a békét. Miután a békének egyetlen biztosítéka a Népszövetség, a kisantant államok hívek maradnak a Népszövetséghez, bármiképp alakuljon is a helyzet. A 3. pont szerint a kisantant államok kormányai meg vannak győződve arról, hogy

a jelenlegi külpolitikai helyzet nehézségeit lényegesen csökkenteni lehet a keleti egyezmény és dunai egyezmény megkötésével.

Ezt a két egyezményt a lehető legrovidebb idő alatt tető alá kell hozni. A dunai egyezménynek az a célja, hogy biztosítsa az egyes államok belső politikájának kölcsönös tiszteltetését, valamint

biztosítékul szolgáljon az egyezmény aláíró államoknak területi épségük és politikai függetlenségük tekintetében.

Az egyezmény körüli tárgyalásokat a kisantant állandó élénk érdeklődéssel kíséri. A kisantant a francia és olasz kormányval együtt szükségét látja az ilyen egyezmény megkötésének, amely egyezménynek békés és őszinte együttműködésen kell alapulni. Az egyezménynek őszinte és baráti légkört kell teremteni, egyrészt a kisantant államok, másrészt Ausztria és Magyarország között.

Ebben az egyezményben látja a kisantant barátságos és békés viszonyának alapjait Németország és Olaszország felé is.

Ezért jelentik ki hajlandóságukat, hogy lajálisan közre akarnak működni az egyezmény megkötésénél azzal a feltétellel, hogy nemzeti érdekeik megfelelő védelemben részesüljenek. A kisantant államok arra törekednek,

hogy a jelenlegi tárgyalások kedvező eredménnyel járjanak.

A 4. pont szerint a fegyverkezési egyenjogúság kérdésében fentartják álláspontjukat. Ez a kérdés csak a kisantant biztonságának megfelelő fokozásával oldható meg. Az 5. pont leszögezi, hogy

a Habsburg-restauráció kérdésében a kisantant álláspontja nem változott. Ezt nem tartják valamely állam belső problémájának,

mert a kisantant létérdekeibe ütközik és az európai békét is veszélyezteti. A 6. pont szerint a külügyminiszterek a súlyos külpolitikai helyzetre tekintettel állandó érintkezésben maradnak és résztvesznek a genfi tanácskozáson. A 7. pont szintén arra vonatkozik, hogy a külügyminiszterek szoros kapcsolatot tartanak fenn.

Páris, aug. 30. Az egyik hírszolgálati iroda bledi jelentése szerint a kisantant miniszterek hosszas megbeszélés tárgyává tették a dunai egyezményre vonatkozó új francia emlékiratot, amelyben

a kölcsönös segélynyújtás elvét a kölcsönös tanácskozáskérés helyettesíti. A kisantant nem csatlakozik fenntartás nélkül a tervhez,

amelyet az első gyors tanulmányozás után kiadtak minisztériumaik illetékes szakértőinek alapos megvizsgálás céljából. Valószínű, hogy a kisantant értekezlet megbízta Stojadinovics jugoszláv miniszterelnököt, hogy Párisban Lavallal személyesen vitassa meg ezt a javaslatot.

Belgrád, aug. 30. Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter tegnapi beszédét, amelyet a csehszlovák és a román delegációk tiszteletére adott, belgrádi politikai körökben arra magyarázzák, hogy a kisantant kész elfogadni a Dunaszerződést, ha abban nincs szó területi módosításról, sem a trianoni, sem a st.-germaini és neuilly békeszerződések revíziójáról.

A laibachi Slovenec jelenti, hogy

Stojadinovics miniszterelnök e részben a lt Waldemár belgrádi magyar követet Bledben a tegnapi előtti megbeszélésen részletesen tájékoztatta, egyben felvilágosítást kért a magyar követőtől, hogy

mi az álláspontja Magyarországnak ebben a kérdésben.

A laibachi lap hírével kapcsolatban azt mondják itteni politikai körökben, hogy

Magyarország ebben a kérdésben engedményekre semmi szín alatt nem hajlandó

és hogy a magyar kormány álláspontja a feltétlen ragaszkodás a békés eszközökkel való revízió követésére a Népszövetség keretében.

A Slovenec mai száma Benes csehszlovák külügyminiszter nyilatkozatát is közli, amely többek közt úgy szól, hogy a kisantant jelenlegi konferenciáján ismét megállapították a felfogások teljes azonosságát minden aktuális kérdésben, különösen a Habsburg-probléma tekintetében, továbbá a kisantantnak Olaszországhoz, a német birodalomhoz, Lengyelországhoz és Szovjet-Oroszországhoz való viszonyában.

A lap értesülése szerint a belgrádi francia és olasz követ kormányuk nevében tudatta a kisantantkonferenciával, hogy

Franciaország és Olaszország magáévá teszi a kisantant álláspontját a Habsburg-kérdésben, hogy tudniillik a Habsburg-dinasztia háborús veszedelmet jelent Közép-Európában.

Kedden temetik a belga királynét

Másfél kilométernyi hosszúságban várakozik a gyászoló tömeg a ravatal elé járulásra

Brüsszel, augusztus 30. Astrid királyné tragikus halálát az egész országban óriási megdöbbenéssel és részvétellel fogadták. A brüsszeli lakosság már kora reggel kezdett gyülekezni az északi pályaudvaron, amelynek belsejét ezüsttel díszített fekete függönyökkel borították. Megjelentek a különböző hatóságok képviselői, a kormány tagjai, a kamarák elnökei, a polgármester, valamint a királyi család tagjai.

A királyné holttestét szállító vonat 8 óra 40 perckor érkezett meg az északi pályaudvarra.

A halottszállító kocsit a jelenlevők meghatott néma csendje közben nyitották fel. A világos fából készült dísztelen koporsót fekete lepel borította, melyre néhány vadrózsát szór-

tak.

A király gyorsan elhagyta kocsiját és Capello báró kíséretével gépkocsin eltávozott.

Az északi pályaudvarról mélységes csendben szállították a királyné holttestét a királyi palotába. Itt ravatalozták fel a holttestet és megengedték a gyászoló közönségnek, hogy végigvonuljon a ravatal előtt.

Tízerek állnak sorjában a palota előtt.

Nemcsak az asszonyok és a gyermekek zokognak, hanem felnőtt férfiak is sírva siratják az elhunyt királynét, aki páratlanul népszerű volt az országban. A látogatók egy-egy szál virággal róják le kegyeletüket.

Brüsszel, augusztus 30. A minisztertanács keddre, szeptember 3-ára tűzte ki Astrid királyné temetését. A

királynét a Brüsszel melletti Laken templomának királyi kriptájában helyezik örök nyugalomra. Van Zeeland miniszterelnök ma este a belga rádióban megemlékezett az elhunyt királynéről.

Brüsszel, augusztus 30. A királyné holttestét az úgynevezett Gondolkodó-teremben ravatalozták fel. A koporsó mellett 4 katonalászt állt ör.

A királyné nyitott koporsóban fekszik, fehérpettyes lilaselyem ruhában. Koponyáját, jobb arcát kötés borítja.

A késő délutáni órákban a tömeg engedélyt kapott arra, hogy elhaladjon a koporsó előtt. A királyi palotán kívül mintegy másfél km-es sorban várakozik a tömeg, hogy megadja a végső tiszteletet az elhunyt királyné koporsója előtt.

Az asztalosok minimális munkabére

Az asztalos mesterek szövetsége és a debreceni famunkások csoportja öt-öt tagból álló bizottságot küldött ki a minimális munkabérek megállapítására. A bizottság mai tárgyalásai nem vezettek eredményre és ezért a munkások a Margit-fürdői Munkás Otthonban vasárnap délelőtt tíz órára nyilvános nagygyűlést tartanak, ahol megtárgyalják ezt a fontos kérdést.

Használt és javított VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89. kaphatók

Jégeső pusztított Nyiregyházán

Nyiregyháza, aug. 30. Hatalmas felhőszakadás vonult végig délután Nyiregyházán. Délután félháromkor éjszakai sötétség borult a városra, majd szélvihar kerekedett, amit jégeső váltott fel. Az uccák teljesen fehérek lettek a lehullott jégtől. A mélyebben fekvő uccákat annyira előlöttele a vízömeg, hogy a tűzoltókat kellett igénybevenni a víz levezetésénél. A Nyiregyháza melletti Sósó szőlőtelepen igen nagy károkat okozott a szőlőkben.

Egyházi élet

Leikészi jubileum. Szekelyludya Béla álmósi lelkipásztor, a csonkahiár-ermelléki egyházmegye esperese lelkészi szolgálatának 25 évét töltötte be. Ebből az alkalomból gyülekezete szeptember hó 1-én, vasárnap megajándékozta szeretett lelkipásztorát. Különböző is ünnepélyessé teszik az emlékezés- és szeretet napját. A délelőtti istentiszteleten dr. Baltasar Dezső püspök fog szolgálni. A délutáni istentiszteletet Siposs Imre központi lelkész végzi. Kiutaznak Debrecenből Futó András püspöki titkár, Maklár Károly egyházkerületi főjegyző, Baja Mihály lelkipásztor, egyházker. tanácsbíró, a Petőfi társaság tagja, dr. Erdős József egyházkerületi és koll. ügyész. Igen sokan vasárnap reggel autóbusszon utaztak ki az ünnepségekre.

Kántorpróba az evangélikus templomban. Vasárnap istentisztelet végeztével, d. e. 11 órakor az evangélikus templomban kántorpróba lesz, ami-hor az egyháztanács három fiatal tanító orgonajátékát és énekét hallgatja meg s utána egyháztanácsi gyűlésen egy évre kiegészítő tanítóként alkalmazza egyiküket. A jelöltek: Jung Sebestyén somogydöröcskei, Griecs György békéscsabai, Benedikly Dezső debreceni illetőségű okl. tanítók. A kántorpróba nyilvános lesz.

— Felhívás a leventékhez! Szeptember 8-ával a leventefoglalkozás megkezdődik. Ettől a naptól kezdve — további rendelkezésig — mindenki abban az időben és oda menjen foglalkozásra, ahova június 20-ika előtt járt. Szeptember hó 1-én 11 óra 30 perces kezdettel a református vallású leventék részére a református Nagytemplomban istentisztelet. Az istentiszteleten a református leventék résztvenni tartoznak. Eme napon a róm. kath leventék is teljesítsék vallási köteleységüket. Azok a leventék, akik eme ujságunkat olvasják, az abban foglaltakra társaikat is figyelmeztessék.

Unió-vevők figyelmébe!
BUNDÁK
gyermekbundák nagy választékban.
Javitások, alakítások szakszerűen készülnek
ADLER
KÉPESITETT SZÜCSNÉL
PIAC UCCA 68. Szent Annával szemben

A Lindbergh-baby — él?

Páris, augusztus 30. A Paris Soir newyorki tudósítója jelenti: Hauptmann ügyvédje kijelentette, hogy a Lindbergh fiúcska életben van és azonos a Newyork közelében Fluspingben talált gyermekkel.

A Lindbergh-házaspár annyira biztosra veszi, hogy a Hopewell mellett

talált holttest gyermekük holtteste volt, hogy nem is hajlandók megtekinteni a Fluspingben talált gyermeket.

Willentz ügyész nagy kételkedéssel fogadja Hauptmann ügyvédjének felfedezését; várja, hogy a rendőrség világosságot derítsen erre az ügyre.

Léleklátással sikerült megállapítani egy debreceni öngyilkos kilétét

Budapest, augusztus 30. Mintegy tíz nappal ezelőtt a Lukács-fürdőben egy ismeretlen férfi föbelötte magát és azonnal meghalt. Semmiféle igazoló írást nem találtak ruhájában, csak egy rövid levelet, amelyben azt írja, hogy **gyógyíthatatlan betegsége miatt megy a halálba és majd később vidékről érkezik a hatóságoktól egy levél, amely lenyi derít az ő tragédiájára.**

A bonctani intézetben közleméret tették a holttestet, amelyet azonban napokon keresztül senki sem ismert fel. Ma reggel a főkapitányság postájában levélre akadtak, amelyben egy férfi néhány soros búcsúlevelet írt „szülemhez” címezve. Nem tudták mit kezdeni a levéllel s azt végül odaadták Kele Jánosnak, az életvédelmi osztály tisztviselőjének, aki

különös képességeivel már sokszor segítette ki a rendőrséget. Kele megállapította, hogy érzése szerint a **levél hatót ember levele.** Rövid idő múlva újabb levelet találtak, amelynek belsőjében **cédula volt egy úriasszony címével és azzal a kéréssel, hogy a mellékelt levelet küldjék el erre a címre.**

A cédula kézírása ugyanaz volt, mint a búcsúlevél. A levelet kézbesítették az úriasszonynak s mikor azt felbontották kiderült, hogy a búcsú-sorokat **Milesz Sándor, volt debreceni vasúti irta.** Az úriasszonyt kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol a halottban csakugyan felismerte ismerősét, **Milesz Sándort, aki betegsége elől a halálba menekült.** A rendőrség most az első búcsúlevelet is kézbesíti Milesz szüleinek.

Az Országos Hitelügyi Tanács megállapította a kamatokat

Budapest, augusztus 30. A Budapesti Közlöny szeptember 1-i számában fog megjelenni a kormány rendelete, amely az Országos Hitelügyi Tanács augusztus 30-án tartott ülésében hozott határozatát teszi közhírré. Ennek a határozatnak tartalma a következő:

1. Az Országos Hitelügyi Tanács a bírói úton érvényesíthető kamat legmagasabb értékét, amely eddig a tőkének évi 8%-át tette, általában

a tőkének évi 7,5%-ában állapította meg.

A Pénzüntézet Központ I. kúriájába tartozó pénzüntézetek kölcsönkövetelése után a váltóleszámitolási kamatláb kivételével a bírói úton érvényesíthető kamat legmagasabb értékét a Tanács évi 7%-ban állapította meg.

2. A pénzüntézetek egymás közti váltóleszámitolási ügyeire vonatkozólag a felszámítható és bírói úton érvényesíthető kamat felső határa a Pénzüntézet Központ I. kúriájába tartozó pénzüntézetek részéről történő leszámítolás esetén

évi 4,7%-ban,

a II. és III. kúriába tartozó pénzüntézetek, vagy bank és pénzváltó üzlettel

foglalkozó más bejegyzett cégek részéről történő leszámítolás esetén

5,2%-ban,

az Országos Központi Hitelszövetkezet által a tagjai sorába tartozó szövetkezetek részére történő leszámítolás esetében

évi 5,7%-ban

nyert megállapítást.

3. A takarékpénztári betétkönyvre, folyószámlára, vagy pénztárjegy ellenében elhelyezett betétek kamatának felső határát — amennyiben az esetleges betéti kamatilletéket és folyószámlailletéket a pénzüntézet saájából fizené, ennek beszámításával — a Tanács a következőképp állapította meg:

A Pénzüntézet Központ I. kúriájába tartozó pénzüntézetek budapesti főtelepeinél és budapesti fiókpenztárainál elhelyezett betétek után a legaalbb

3 hónapra lekötött betéteknél legfeljebb évi 3,5%-ot, egyéb betéteknél legfeljebb 2,75%-ot,

a Pénzüntézet Központ I. kúriájába tartozó pénzüntézetek vidéki fiókjainál elhelyezett betétek után: lekötött betéteknél legfeljebb évi 4%-ot, egyéb betéteknél legfeljebb évi 3,25%-ot, a

— Aranyérnél és az ezzel járó beldugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadás, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

Pénzüntézet Központ II. és III. kúriájába tartozó pénzüntézeteknél, vagy a Pénzüntézet Központ kötelékébe nem tartozó pénzüntézeteknél, valamint az Országos Központi Hitelszövetkezetnél a tagjai sorába tartozó szövetkezetek részéről elhelyezett betétek után: lekötött betéteknél legfeljebb évi 4,5%-ot, egyéb betéteknél legfeljebb évi 3,75% százalékat szabad ezentúl fizetni.

A betétkönyvön nyomtatásban feltüntetett feltételek külön kötött megállapodásnak nem számítanak.

A betéti kamatláb felső határa megállapításának hatálybalépésétől kezdve a pénzüntézet magasabb kamatot nem köteles fizetni még abban az esetben sem, ha a betéttel kötött megállapodás értelmében magasabb kamat fizetésére kötelezte magát. A közhírré tett megállapítások 1935 szeptember 1. napján lépnek életbe.

A gyermekvédelmi osztály felruházási akciója

A debreceni árvaszék félesztendővel ezelőtt létrehozta a gyermekvédelmi osztályt. Ennek az intézménynek az a feladata, hogy a szegény gyermekeknek segítsen. — Arra való tekintettel, hogy az ősszel megnyíló népkönyha ezeknek a nélkülözö gyermekeknek számára is ad élelmet, most már csak az a gond, honnan szereznek számukra megfelelő ruházatot. Éppen ezért dr. Tatay Zoltán, az árvaszék elnöke körlevelet intézett a debreceni posztó-, textil- és cipőkereskedőkhöz, tímárokhoz, valamint az ország nagyobb posztó és bőrgyárosaihoz. Ebben a körlevélben felhívja őket arra, hogy legyenek segítségére az árvaszéknek ezeknek a szegény gyermekeknek a felruházásában. Remélhető, hogy a felhívásnak eredménye lesz és ilyenformán sok nélkülözö debreceni gyermek számára lesz elviselhetőbbé az idei tél.

Ipari továbbképző és háztartási tanfolyamok

A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az ország összes nagyobb városaiban továbbképző tanfolyamokat rendezzenek. A debreceni ipari továbbképző tanfolyam vezetője három tantermet kért a városól az iparostanonciskolában fűtéssel és világiattal együtt. A h.-polgármester engedélyt adott a három tanterem igénybevételére. A tanfolyamokat este 7—9 óra között tartják.

Hasonló célt szolgál a földmívelésügyi miniszter háztartási tanfolyam akciója is. A város átengedi a népkönyha hivatalban lévő népkönyha helyiségét, tekintettel arra, hogy a népkönyha jelenleg üresen áll. Október 25-én azonban újra átveszi a város a népkönyha helyisége, a téli üreség-akció előkészítése végett.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

A nyírás és a

Bézi István vékeny tagja, kes pártnak, keskenységet berében példát iratban közöl, melyben közöl „Merész kijelenc nyírásról mélyével és f Az ifjú cikk állapítja, hogy roggereszt tav engedi meg, megfelelő mérlekiismeretét lakodalmakra dalomdalom nyös oldalait rekkel ecseteli

A jegyző a bünvádi útra lentette a le felhatalmazásra rágalmazás vét A debreceni tárgyalta az ü valóság bizon amit azonban a vádolt ezután tettől, amit a menynek tudva napi fogháza pénzbüntetésre hallgatót. — A ügyész súlyosbí dig enyhítésért

— Szívbeteg desben szenved morra egy fél renc József” ke erőködés nélkü ürülést biztosít, működését elő renyhességét cs

Az osztás hu

4000 pengő ny
1000 pengő nye
56140 63001 660
800 pengő n
35177 58755 59
600 pengő r
39046 57148 575
78812
500 pengő ny
9015 9448 2471
51171 59394 6913
400 pengő ny
4117 5183 574
14633 17626 232
36071 42076 4223
58553 58688 5916
66031 66250 6755
72495 73918 7445
83211
300 pengő ny
2975 2990 3687 6
7065 7663 7797 7
12105 12291 1234
13721 14231 1426
19094 19943 1998
23929 24537 2526
27384 30462 3065
35086 35485 3550
37400 37460 3787
41392 41468 4287
48100 49126 4953
53538 53582 5508
60107 60349 6110
67045 67191 6811
72914 74553 7545
77260 79481 8152
83149

A nyirábrányi jegyző és a horogkereszt

Bézi István orvostanhallgató, aki tevékeny tagja a debreceni horogkereszt-pártnak, újabban publicisztikai tevékenységet is fejt ki. Mult év novemberében például a „Holnap” című röpiratban közölt derekas kis cikkekét, melyben közelebbről kívánt foglalkozni „Merész kijelentés” cím alatt Kiss Ferenc nyirábrányi községi jegyző személyével és fajbiológiai álláspontjával. Az ifjú cikkíró emez írásműben megállapítja, hogy a jegyző elnyomja a horogkereszt tavaszi rügyfakadását, nem engedi meg, hogy a kampómozgalom megfelelő méreteket ölthessen s ezután lelkiismeretét megnyugtatóan, zsidó-lakodalmakra megyen el. A zsidó-lakodalmak lelkiismeretnyugtató előnyös oldalait különben meleg lokálszínekkel eseteli a szerző a cikkben.

A jegyző a cikk megjelenése után bűnvádi útra terelte a dolgot és feljelentette a lelkes ifjú horogkereszttest felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmozás vétsége miatt.

A debreceni törvényszék pénteken tárgyalta az ügyet. A vádlott kérte a valódiság bizonyításának elrendelését, amit azonban a bíróság megtagadott. A vádlott ezután bocsánatot kért a sértettől, amit a bíróság enyhítő körülménynek tudva be, tíz pengőként egy-napi fogházra változtatandó 200 pengő pénzbüntetésre ítélte el az orvosstanhallgatót. — Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbítás végett, a vádlott pedig enyhítésért jelentett be felebbezést.

— Szívbetegeknek és érlelmeszedésben szenvedőknek reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti.

Az osztálysorsjáték húzása

4000 pengő nyert: 53181
 1000 pengő nyertek: 470 34933 37387
 56140 63001 66037 75144
 800 pengő nyertek: 16608 23527
 35177 58755 59320
 600 pengő nyertek: 7406 30968
 39046 57148 57574 59182 74939 76340
 78812
 500 pengő nyertek: 2915 8669 8890
 9015 9448 24719 31541 36694 41143
 51171 59394 69130
 400 pengő nyertek: 1916 2670 3834
 4117 5183 5746 9155 10199 10353
 14633 17626 23233 28854 29365 30472
 36071 42076 42232 42564 47748 53836
 58553 58688 59165 60816 61673 61805
 66031 66250 67552 68750 70682 71898
 72495 73918 74458 74955 76708 79106
 83211
 300 pengő nyertek: 708 1875 2915
 2975 2990 3687 6303 6310 6506 6656
 7065 7663 7797 7833 9395 10982 11382
 12105 12291 12349 12993 13000 13198
 13721 14231 14268 14424 16243 16960
 19094 19943 19985 21965 22902 22939
 23929 24537 25265 25463 26344 27307
 27384 30462 30651 31723 31737 33398
 35086 35485 35501 36011 37240 37320
 37400 37460 37877 38426 39303 41186
 41392 41468 42870 43786 45118 45719
 48100 49126 49537 49594 49831 53143
 53538 53582 55088 55711 55923 56565
 60107 60349 61106 61810 61936 62020
 67045 67191 68115 69480 72116 72459
 72914 74553 75454 76784 77128 77183
 77260 79481 81525 82321 82742 82924
 83149

MEGHIVJUK ÖNT és K. CSALÁDJÁT

ŐSZI UJDONSÁGAINK MEGTEKINTÉSÉRE

ÖN MEG FOG GYŐZÖDNI ARRÓL, HOGY AZ IDÉN IS A LEGJOBB MINŐSÉGEKET A LEGOLCSÓBB ÁRAKON MI HOZZUK

BÁDOGOS U. 1.

HAVAS HARISNYAHÁZ

A pékatya, aki kispékfiától beszedi, de ő maga nagy forgalma után nem fizeti a kartellpengőket

Mi a Galamb Ferenc véleménye a pékkartell kispáros tagjairól? — Valótlanságok, tévedések és gyanúsítások a kartellelnök polgármester előtt mondott beszédében — Elő a vádakkal!

A kartellsajtó péntek reggel jelent lapjaiban nagy gaudiummal adja elő a pékkartellnek Vargha Elemér dr. kormányfőtanácsos, helyettes polgármesternél történt küldöttségjártását. A küldöttség által mondott beszédekkel két dolgot akarnak bizonyítani. Az egyik az, hogy a pékkartell tekintetében teljesen és megbonthatatlanul egy a pékiparosság. A másik az, hogy a debreceni sütőmesterek egyhangúan a legtokéletesebb bizalommal viseltetnek Galamb Ferenc árgyezményi elnök, kényérgyárossal szemben. Nos, bár kissé megzavarja a kartellsajtó ujjongását, kénytelen vagyok ezzel a küldöttségjárással kissé terjedelmesebben foglalkozni.

Elsőben is meg kell állapítanom, hogy teljesen

tarthatatlan és valótlanságon alapul a pékkartell vezetőinek az az állítása, mintha a Debreceni Független Ujság a pékipar ellen indított volna hadjáratot.

Megállapítjuk, hogy mi sohasem kifogásoltuk a pékipar termékeit általánosságban, sohasem állítottuk meg csak azt sem, hogy Debrecenben a kenyér ára túlzottan magas. Mi

az egész pékkartellnek csupán egyetlen ténykedése ellen

indítottunk akciót: az ellen, hogy a kartell beosztja és utalja a kiskereskedőket az egyes péküzemekhez, amelyekből a kereskedők még akkor sem tudnak szabadulni, hogyha vevőiknek kifogásuk van a kapott kenyér ellen.

Mi nem törünk a pékipar existenciájára, de viszont azt sem tűrhetjük, hogy a kartell, amely a nagyobb péküzemek érdekeit szolgálja, a kiskereskedők existenciájára törjön.

Mert, ha már egyszer a vevő kényeszerítve van a szoros beosztás szerint bizonyos helyen vásárolni a kenyeret, a kartellnek mindig lehetősége nyíhat csökkenteni a kenyér minőségét, tudván azt, hogy vevői kénytelenek a silányabb minőségű kenyeret is átvenni tőle. Ez a minőségi verseny megszüntetése, a kereskedők vásárlási szabadságának teljes megsemmisítése s ezek nem tűrhetők el sem a

kereskedelem jogos érdekei, sem pedig a fogyasztók szempontjából sem.

A pékkartell küldöttségének több tagja azt kérte a polgármestertől, hogy a támadásokat szüntesse meg. Nos, a Debreceni Független Ujság valóban független sajtóorgánum s annak irányítására a polgármesternek módja nincs. A támadásokat, amelyek — ismételjük — nem a pékiparosság, hanem a pékkartell egyes intézkedései ellen szólnak,

csak a pékkartell elzárhatatlanul meg és pedig igen egyszerűen: azzal, hogy visszaadja a kereskedelemtől elvett szabadságot.

Letagadhatatlan tény, tanukkal tudjuk bizonyítani, hogy a kartell nemcsak, hogy a végsőig feszíti a húrt a vevőkör elosztásának minden változtatásánál, hanem Magyarországon példátlanul erőszakos eszközöket használ. Tanuk vallják például, hogy a kartellek egy ellenőre, aki a ke-

reskedők és a pékiparosok ellenőrzésével megbízott hivatalnok a kartellek, kijelentette egy kereskedő előtt:

amennyiben nem alkalmazkodnak a kartell rendelkezéséhez, húszezer pengőt is rázánnak arra, hogy elpusztítsák, péküzemlet alapítanak mellette, amely olcsóbban adja a kenyeret, mint ő s odáig viszik, hogy beledöglük, éhenpusztul a versenyben a kereskedő.

Van még ilyen példánk jónéhány a Galamb Ferenc úr szemforgató és valótlanságokat inszinuáló íráisok helyett inkább ezekről beszéljen. Tegyen fogadalmat a kenyérforgalom felszabadítása mellett, ígérje meg, hogy erőszakosságokat többé nem enged elkövetni s kiirtja a kartell vezetőiből, hivatalnokaiából az erőszakosságok szellemét s akkor a támadások maguktól fognak megszűnni.

A kartell küldöttsége a polgármester-helyettesnél

Mi mindig tárgyilagosak vagyunk még azokhoz is, akik minden lehető eszközzel ellenünk törnek. Éppen ezért most is ismertetjük a pékkartell küldöttségének beszédeit.

Marx János volt a küldöttség vezérszónoka. Azt mondta, hogy a Debreceni Független Ujság nemtelen vádakat szór az iparosok vezetőire, azt állítja, hogy a nagyobb üzemek, főként Galamb Ferenc kisajátítják a kispárosok munkáját a nagyok hasznára.

Deutsch Imre a sajtótámadások megszüntetését kérte s arra hozott fel bizonyítékokat, hogy nem drágább a hivatalosan engedélyezett-nél a debreceni kenyér, — amit mi sohasem vitattunk.

Lovász István és Sarkadi Lajos kispárosok azt tanúsították, hogy segélyeket kaptak a kartelltől.

Klór József bizonygatta, hogy a kispárosok szolidárisak a kartell vezetőivel.

Galamb Ferenc szintén azt vitatta, hogy a miniszterileg engedélyezett árhatárnál olcsóbban adják a kenyeret. Majd a következőket

mondta a pékkartell háziújságjának tudósítása szerint:

„Valótlan az az állítás, hogy a miniszter rendelt el vizsgálatot a panaszok folytán, mert hiszen a miniszter nem a panaszokra, hanem az egyezmény megalakulásakor történt bejelentésük folytán küldte el szokásos leíratát. Ők, a pékek törvényes kötelességüknek tettek eleget, amikor megalakulásuk után a miniszternek és polgármesternek bejelentették az egyezmény megalakulását. A miniszter erre kérte, állapítsák meg hatóságilag, hogy nagyiparosok, vagy lisztkereskedők vannak-e az egyezmény tagjai között? Különösen pedig azt vizsgálják meg, hogy ha valamelyik viszonteladó vevő nem megfelelő árut kap a nagypéktől, vagy nagykereskedőtől, áthelyezhető-e más eladóhoz. A miniszter azt kívánta, hogy a polgármester állapítsa meg, van-e mód az egyezmény keretében erre a pékcsereire és ha valaki nem megfelelő árut szállít, akkor hívasse fel jó áru szállítására s ha ennek nem tesz eleget, a mestert helyezzék át más nagy eladóhoz.”

— „A legszigorúbb, legtárgyila-

gosabb vizsgálatot kérjük és annak az eredménye után méltóztassék megmondani majd a közönségnek, hogy a pékek gazemberek-e, vagy tisztességesek. Ha tisztességeseknek méltóztatik majd bennünket találni, akkor védelmet kérünk, ha pedig a vizsgálóbizottság azt állapíthatja

A kartell és a pékatya a kisiparosok existenciáját fogják megrendíteni

Noshát, a kartell vezetőinek és egyszerű tagjainak a beszédeire válaszunk a következő:

1. Segélyeket a kartelltól valóban kaptak kisiparosok. Viszont számos kisebb péküzem tulajdonosa jelentkezett nálunk s panaszában elmondta, hogy hosszú hónapok befizetései után most nehéz helyzetbe jutottak, kérték a kartellt, hogy

segélyképpen az általuk befizetett mázsánkénti egy pengőnek egy csekély hányadát adják vissza nekik.

A kartell eleinte ígért is segélyt, azonban végül

mégsem adott.

Ezek a szegény és válságos helyzetbe jutott kisiparosok, a kartell régi, szorgalmas adófizetői azt sürgetik, hogy

nyilvánosan számoljon el a kartell a befizetésekkel, kikből, mennyit vett be, kiknek — iparosoknak és másoknak — mennyit adott.

Ki fog derülni, hogy a segélyezés körül sok, nehéz helyzetben levő sütőmesternek jogos panasza van.

2. A kartellsajtó egy másik cikke, egy nyílt levél is ez alatt a pont alatt intézhető el. Egy sütőmester azt írja a nyílt levélben, hogy

Galamb Ferencet a kispékek atyjuknak tekintik, aki semmi áldozattól nem riad vissza, hogy segítsen rajtuk és védje az igazságot.

Nos, a pékatya nem riadt vissza semmi áldozattól, még attól sem, hogy ne fizesse be a Gazdák Sütődéjének forgalma után azt a mázsánkénti egypengős illetéket, amit részben a kartell céljaira, részben pedig a kisiparosok segélyezésére szednek. Galamb Ferenc atyai jószíve fájt, amikor az egypengőket nem fizethette be a segélyezés céljaira, de mégis megtartoztatta magát ettől a gyönyörűségtől, holott

a Gazdák Sütődéjének forgalma után ugyancsak sok egypengősnek kellett volna a kartell pénztárába befolyjni.

3. Valótlán Galamb Ferencnek az az állítása, hogy a kereskedelmi minisztérium nem a hozzá érkezett panaszok folytán readelte el a vizsgálatot, hanem az egyezmény bejelentésekor szokásos vizsgálat lefolytatására utasította a polgármestert.

Könnyen meggyőződik erről Galamb Ferenc, ha megnézi a miniszteri leiratot, amely a vizsgálat elrendelésének indoklását ezzel kezdi meg:

Több hozzám beérkezett panasz folytán...

4. Az egyezmény megalakulását bejelentették a kartell vezetői, de az egyezmény szövegét nem. A miniszter éppen arra rendelte el a vizsgálatot, hogy be kell-e jelenteni ezt az egyezmény szövegét, van-e részvénytársaság a kartell sütő, vagy liszt és malom tagjai között. Galamb Fe-

renc meg, hogy gazemberek vagyunk, akkor a legszigorúbb eljárást kérjük magunk ellen. Nem tudom, hogy miért támadnak bennünket. Talán azért, mert bizonyos kívánságokat nem teljesítettünk. Ezt majd okmányokkal fogom bemutatni. Tárgyilagos igazságot kérünk."

renc a kereskedelmi és iparkamaránál azzal ütötte el a dolgot, hogy a lisztesek már kiléptek az egyezményből, a kamara pedig azt állította tévesen, hogy a liszteseknek hasznuk nincs a megállapodásból.

4. A polgármesternek nemcsak az egyezmény szövegéből, hanem

a kartell gyakorlati működéséből

is kell megállapítani, hogy az elégedetlen vizonteladók áthelyezése simán megy-e.

5.

Senki sem állította, hogy a pékek gazemberek,

ezt a mondatot először Galamb Ferenc mondotta ki a debreceni közéletben. Viszont igaz az, hogy a pék-kartell sok erőszakosságot követett el s nem tudott rendet teremteni egyes esetekben, amikor vizonteladók egy-egy pék gyártmányait kifogásolták.

6. Dr. Vargha Elemér helyettes polgármester úr óméltósága nem mondhatta azt, hogy a pék-kartellról a miniszternek azt jelentette, hogy az nem kartell. Ebben az esetben ugyanis

nem történt még meg a vizsgálat a malmok és lisztesek könyveiben arra vonatkozóan, hogy teljesítették-e a kartellnek befizetéseket.

Ha az ily irányú vizsgálat negatív lenne, akkor lehetne beszélni arról, hogy az éregegyezmény egyezmény-e, vagy kartell.

7. Cikkeinkben többször hangsúlyoztuk, hogy

a kartell árt a kisebb pékiparosnak, mert kenyérét standardizálja, uniformizálja s ez a kartell nagyobb tagjai részéről a kisebb üzemek ellen használható ki.

Ki is használták. Galamb Ferenc egyik helyreigazítási nyilatkozatában például azzal ment egy hibás kenyér esetet, hogy

nem is lehet kívánni, hogy egy kispéküzem kenyere egyenlőrangú legyen a nagyüzem tökéletesebb felszerelésével és magasabb osztályú lisztből gyártott (?) kenyérével.

Ezt a kijelentést aztán nehezen lehet összehangolni a kispékek védelmével. De nehezen is lehet egyetérteni, hiszen a közönséges emberek többsége Debrecenben úgy véli, hogy

a kisebb pék kenyere jobb és ízesebb, mert nem gyárüzemszerűen készítik, hanem egyéni ízlés, tudás és szorgalom szerint.

A kisebb péküzemek éppen azért élhetnek meg, mert kenyérüket jobban szereti az, aki egyszer a maga ízlése szerint valót megtalálta, mint a gyárak kenyérét. A kispéküzem kenyere és a gyári kenyér között ugyanaz a különbség van, mint a házikenyér és pékkenyér között. De ha egyszer a kispékek alkalmat adnak arra, hogy sütésüket úgy hasonlíthassák össze a gyári kenyérrel, hogy a gyár javára

üssön ki a hasonlítás, akkor maguk alatt ássák meg a vermet.

Ha a kispékek nem törekszenek egységes típusokra, hanem mindenki a maga egyéni ízlése, tudása és kenyérsütő művészete, valamint szorgalma szerint csinálja meg a kenyeret, akkor nincsenek veszélyben.

Viszont semmi sem mentheti meg őket, ha egyéniségüket és tudásukat a kartell közös típusokba gyúri össze.

Jól jegyezzék meg a kispékek Galamb Ferenc szavait, mert ha meg-

Gyanúsítás helyett nyílt beszédet!

Ami magunkat illet, még néhány sorig igénybe kell vennünk olvasóink figyelmét. Két kijelentésre mutatunk rá s küldünk rövid választ.

Az egyik Marx Jánosé, aki azt mondja, hogy nemtelen vádak emelünk. Nos, ha igaz a vád, akkor nem nemtelen, akit pedig vádolnak, az tényekkel védekezzék s ne lealacsonyító jelzőkkel. Mert tények híjján a jelzők őt alacsonyítják le.

A másik Galamb Ferenc úrnak az a megjegyzése, amely szerint

az őket ért támadásokat abból származtatják, hogy „bizonyos kívánságokat nem teljesítették”. Így, ahogy ez le van írva, nem

marad a kartell, még keserűen emlékezhetnek vissza azokra. S ezeket a szavakat vessék össze azzal, hogy ők hoznak áldozatot a kartellért szűkös forgalmuk után is, viszont a Gazdák Sütődéje, amelynek forgalma pedig annyiszor nagyobb, nem fizet be semmit a kartell pénztárába. Igazi pékatyához pedig másként illenek.

És még egyet meg kell kérdeznünk a pékatya nyilatkozatáról: Mi az, hogy magasabb osztályból készült liszt? Hát ő, a kartell elnöke, úgy segít a kispékeken, hogy magasabb osztályú lisztből készült kenyeret ad el velük egyenlő áron?

egyéb szennyes gyanúsításnál, mert a felelősségrevonás elől könnyű kitérni azzal, hogy nem reánk, vagy nem a panaszokat emelő pékre és vizonteladókra értette, aszerint, hogy ki kéri számon a gyanúsítást.

Ki a farbával, Galamb Ferenc úr! Vegyen példát rólunk, akik ugyan-csak nem rejtjük a véleményünket véka alá. Mondja el, hogy ki kívánt Öntől, vagy Önöktől valamit s hadd lakoljon az, aki azért támad, mert kívánságait nem teljesítették. Mi úgys aligha leszünk azok a „kívánságosak”, hiszen mi életünkben nem kívántunk sem tőle, sem neki semmit, se jót, se rosszat.

KAPTUK: ADJUK

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Ugyis, mint a Debreceni Küssütő Áregegyezmény vezetőségi tagja, úgyis mint küssütő iparos jelentem Önöknek, hogy szakosztályunk úgy határozott, hogy nem válaszol az Önöktől bennünket ért támadásokra. Én mégis megszegem ezen határozatunkat. Teszem ezt azért, mert én még nem vesztettem el azon hitemet, hogy nemes ellenféllel állok szemben.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Ön utolsó számában már azt jelenti, hogy nem sértette a mi árkalkulálásunkat. Viszont én állok, hogy Ön bennünket, személyünket, munkánkat, a közönséggel szemben való viselkedésünket, uzsorásokhoz, gangszterekhez hasonlította. Ez nem is lehet vítés. Ezzel van tele az egész város. Ez az összehasonlítás megtörtént.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Ha egyszer 20-30 fokos hidegben felkeltem én hajnali 2 órakor egy-két q hideg tézta mellé, hogy dagassza be naponta 3-4-szer egy pár hónapig, vagy pedig ha az adóvégrehajtókkal és malomellenőrökkel való vesződés után kimerülve és már verejtékezve odaállna a 250-300 fokos kemence elébe néhány órára kisütni és bevenni, mint ahogy mi tesszük, akkor higgye el Szerkesztő Ur sokkal jobb véleményel volna rólunk.

Közel egy éve nem voltak nyomorultabb páriái a debreceni társadalomnak, mint mi, sütőiparosok. Lenézett, lerongyolt, éhez, nehéz robotosok voltunk. Véres-verejtékes, hihetetlenül nehéz, éjjel-nappal tartó rab-szolgálatunkkal nemcsak megbecsülést, pozíciót, hanem kruplilevest is alig tudtunk szerezni.

Ma már az Áregegyezményünk óta minden debreceni sütőiparosnak javult a helyzete. Ismétlem, éjjel-nappal tartó, tesztelket ölt, hihetetlenül nehéz munkánkkal végre sikerült elérni, hogy tisztességes darab kenyérhez juthatunk.

Minden debreceni sütőiparos kivétel nélkül úgy ragaszkodik az Áregegyezményünkhöz, mint az utolsó darab kenyérhez. A Debreceni Küssütőiparosok Áregegyezménye pillanatnyilag sziklaszilárd, meggingathatatlan. Miért írják, hogy a hajó süllyed?

Nekünk — különösen liberálisan — gondolkodó debreceni sütőknek különösen fáj az Önöktől jött támadás. Miért rugnak Önök is rajtunk? Miért segítik elő, hogy a debreceni társadalom megvetettjei legyünk? Önök munkáspárti, iparospártoló lap.

Önök nemes ellenfél. Várhatunk mi megalázott sütőiparosok elégtételt?

Németországban például 25 pékmes'er nemzetgyűlési képviselő és egynehány polgármester. Ott már embernek számít, ha valaki kézműiparos is. Nekünk itt debreceni sütőknek szemlesütve, falhoz lapulva kell megbujni. Az Önök jóvoltából. Önöktől nem ezt vártuk. Nemcsak igazságot, hanem támogatást vártunk Önöktől.

Mi nem vagyunk kartell. Alaposabban bele kellett volna nézzenek a dolgainkba, azután támadtak volna bennünkre! Önök nemcsak becsületünket, önérzetünket sértették meg, hanem azt a bástyát: „Áregegyezményünket”, mely szigorú kormányrendeletek miatt, úgys csak megélhetésünket biztosítaná és amely bástyánk ma sziklaszilárd, süllyedő hajónak nevezik.

Elvárjuk a nemes ellenfélől, hogy minden kényszerítő hatás nélkül belátja, hogy a társadalomnak azt a részét, amely az emberiség legfőbb, leg-egészségesebb táplálékát, az élelmszerek királyát, a kenyeret, testtelket ölt hihetetlen nehéz munka közepette elkészíti, nem lehet csak úgy, minden alap nélkül uzsorásokhoz, amerikai gangsterekhez hasonlí-tani.

Kiváló tisztelettel, Szerkesztő Ur híve

Herskovits László

Küssütő iparos, Kishegyési út 38.

Közöltük a jóhiszemű levelet. Erre is válasz a kartellról mai számunkban közölt cikkünk.

a gyűjtés

Filep Sándor zsebet, debreceni Ruyter uca 1. sz. házban, a bébiztosította a Ugyanakkor az csön is ve't fe csönt nem tud ték a háza az

Az árverés is 14-re ut több helyen nyára ham volna, ha nem veszik

Tekintettel arra háztulajdonosn tizenegyen lak halál is lett vége. A tűz n a hatóság figye dítoitak, melyr kiderült hogy okozta.

Valaki puh és petróleum fészkeket he son az eres ilyen tűzfé

amelyek percek ták a háza. A néra irányult, sára, Buresch aki előbb társn lepné vendégl pengő havifizeté korcsmában, ké szony fejlődött és az alkalmaz annál inkább mivel Filepné méjú leánya, a a háza kifűzött veréstől, hogy többször kijelen felgyújtja a há lanul maradjon. ján a rendőrsé mint Burescha d indul ellenük t miatt az eljárás

A rendőrség előtt Filepné őt Buresch t cselekmén

Többször tanács ház felgyújtását, hogy ha nem al végezni, bizza n nosterpályi föld vállalkozik a cse lére. Végül az lyesen gyűjtötta említett módon.

A debreceni t mán-tanácsa p gyalta Filepné akik mint tet'es vényszék elé tük nek vádjával ter

A fővárgyalá rendű vádlo nul visszavon vizsgálai

Kijelentette, hog gát, mert a háza fél, azonban m ntán annyira m hanva a tűzbeo az első, — úgy gért kezdett kial

Buresch sem ő gyűjtogat és erre egyáltala

Tíz hónapi börtönre ítélték a gyújtogató Ruyter uccai korcsmárosnét

Vadházastársa hét hónapot kapott

Filep Sándorné, született Kiss Erzsébet, debreceni vendéglősné, aki a Ruyter ucca 18 alatt lakott, tavaly bebiztosította a házat 24.000 pengőre. Ugyanakkor azonban 4200 pengő kölcsön is vett fel a házra, mely kölcsönt nem tudván visszafizetni, kitűzték a házra az árverést.

Az árverés napjára, 1935 április 14-re virradó éjjelen a ház több helyen kigyulladt és bizonyára hamarosan földig égett volna, ha hamarosan észre nem veszik és síelve el nem oltják.

Tekintettel arra, hogy a házban a háztulajdonosnő Filepnén kívül még tízenegyen laktak, alighanem emberhalál is lett volna a tűzveszedelem vége. A tűz mindegyikére felkeltette a hatóság figyelmét és nyomozást indítottak, melynek eredményeképpen kiderült hogy a tüzet gyújtogató okozta.

Valaki puhafából, papirosból és petróleumból készült tűzfészeket helyezett el a padlásra az eresz alatt és nyolc ilyen tűzfészket meggyújtott,

amelyek percek alatt lángborították a házat. A gyanú Filep Sándorné irányult, valamint vadházastársára, Buresch Sándor volt rendőre, aki előbb társnak ajánkozott a Filepné vendéglőjébe, majd harminc pengő havifizetésért alkalmazott lett a korcsmáros, később aztán benső viszony fejlődött ki a korcsmáros és az alkalmazott között. A gyanú annál inkább indokoltnak látszott, mivel Filepnének van egy gyengeelméjű leánya, aki annyira megrémült a házra kitűzött végrehajtástól és árveréstől, hogy a szomszédok előtt többször kijelentette, miszerint inkább felgyújtja a házat mintsem hajléktalanul maradjon. A gyanúok alapján a rendőrség úgy az asszonyt, mint Bureschát őrizetbe vette és megindult ellenük tűzveszokozás büntette miatt az eljárás.

A rendőrség és a vizsgálóbíró előtt Filepné kijelentette, hogy őt Buresch bujtotta fel a bűncselekmény elkövetésére.

Többször tanácsolta az asszonynak a ház felgyújtását, sőt azt is mondta, hogy ha nem akarja személyesen elvégezni, bizza meg Szász Ignác, monostorpályi földművest, aki szívesen vállalkozik a cselekmény véghezvitelére. Végül az asszony mégis személyesen gyújtotta fel a házat a már említett módon.

A debreceni törvényszék Tóth Kálmán-tanácsa pénteken délelőtt tárgyalta Filepné és társa bűntényét, akik mint tettestársak kerültek a törvényszék elé tűzveszokozás büntetteinek vádjával terheltlen.

A fő tárgyaláson aztán az elsőrendű vádlott Filepné váratlanul visszavonja nyomozati és vizsgálati vallomását.

Kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, mert a házat valóban ő gyújtotta fel, azonban már a tett elkövetése után annyira megbánta, hogy lerohanva a tűzbeborult padlásról, ő volt az első, — úgymond, — aki segítségért kezdett kiabálni. Azonban

Buresch semmit sem tudott az ő gyújtogatói szándékáról és erre egyáltalában nem bízta fel,

sem közre nem működött, hasonlóképpen senkit sem ajánlott neki, mint olyat, aki ellenszolgáltatás fejében hajlandó volna elkövetni a gyújtogatót, melyet egyedül és minden segítség nélkül követett el, afeletti kétségbeesésében, hogy nemsokára elárverezik a házat a feje fölül.

Buresch Sándor vallomásaiban elmondta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Annyi szerepe volt mindössze a dologban, hogy

az asszony felkérésére kétszer volt Szász Ignác földművesnél Monostorpályiban, a kivel a gyújtogatót akarták elvégeztetni. Azonban később az asszony megbánta a dolgot, mire mindent abbahagytak.

Ő azonban sohasem bujtogatta fel az asszonyt és nem is tudott ennek későbbi szándékáról.

A vádlottak után kihallgatott tanúk azonban jórészt megcáfolták a

vádlottak védekezését. Főleg az bizonyult valótlannak, hogy Filepné lett volna az első tüzetkiáltó a gyújtogató után, mert néhány tanu őt látta ugyan utoljára kijönni a házból, de akkor egyáltalában nem kiabált, pedig pár pillanat múlva már lángolt az eresz.

Dr. Kádár István királyi ügyész kérte, hogy a bíróság mint tettestársakat mondja ki bűnösnek a két vádlottat. Majd dr. Halász László és dr. Aczél Jenő védők tartották meg védebeszedeiket. Halász dr. vitatta, hogy befejezett cselekménnyel lehetne vádolható az elsőrendű vádlott, hiszen nem sikerült végbevinnie a cselekményt, mivel a tüzet eloltották. Aczél Jenő dr. azt vitatta, hogy nem állapítható meg a vádlottak között a tettestársi viszony.

A törvényszék hosszas tanácskozás után déli egy óraker hirdetett ítéletet: *bűnösnek mondva ki Filepnét, mint tettest, Bureschét pedig, mint bűnszegédi bűnrészt tűzveszokozás bűntében és Filepnét tízi Bureschét pedig hét havi börtönre ítélte el.*

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatás, a védők és vádlottak pedig felmentés, illetve enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

Tábornokként akart bejutni a tűzérlaktanyába egy elmebeteg vidéki tanító

Különös látogatás zavarta meg pénteken délelőtt a tűzérlaktanya békés nyugalmát. Egy cvikkeres, jól öltözött férfi jelent meg a laktanya kapujában és figyelmen kívül hagyva a katonai szabályzatot, határozott léptekkel akart beljebb kerülni. Az őr igazolásra szólította fel az ismeretlen civilt, de ez éktelen haragra lobbant és szigorú szavakkal figyelmeztette a kötelességét teljesítő tüzért, hogy vele más hangon beszéljen.

A viát meghallotta az ügyeletes tiszt, egy főhadnagy is, aki érdeklődni kez-

dett a történetek felől. Udvarias formában megkérdezte a laktanya vendégétől, hogy mi járta van. A válasz meglepő volt, mert az ismeretlen férfi erélyes rendreutasítással válaszolt:

— Főhadnagy úrnak tudni kellene, hogy én ki vagyok — dörgött katonásan a civil. — Azért, mert civilbe öltöztem, észre kellett volna venni rajtam, hogy én tábornok vagyok és laktanyavizsgálatra jöttem!

A főhadnagyot ezután figyelmeztette, hogy álljon feszesen a tábornok előtt. Abban a hiszében, hogy részeg

Nagy sikert aratott

a szezon első MAGYAR filmje

SZERELMI ALMOK

Főszerepben: Sulyok Mária és Táray Ferenc

Vigszínház 5, 7 és 9-kor

emberrel van dolga, a főhadnagy kiutasította a „tábornok urat” és nagynehézen sikerült is eltávolítani a laktanyából.

Alig telt le azonban egy félóra, a „tábornok úr” ismét megérkezett és az előbbi cirkusz kezdődött előlről.

A botrány elkerülésére a tüzerek jónak látták a rendőrség segítségét igénybe venni és a generálist átadták az éppen arra cirkáló kerékpáros rendőrjárnak.

A rendőrségre kísérték az ismeretlen férfit, akiről megállapították, hogy egyáltalán nem részeg, hanem még ennél is komolyabb baja van: valószínűen elmebeteg. — Annyit sikerült kideríteni, hogy vidékről jött Debrecenbe és foglalkozására nézve tanító. A rendőrségen intézkedtek, hogy megfigyelés végett átadják az idegklinikának és a vizsgálat eredményétől függ a vidéki tanító további sorsa.

Németország visszaköveteli gyarmatait

Berlin, aug. 30. A Völkischer Beobachter feltűnést keltő vezércikkben foglalkozik a német-angol kapcsolatokkal a gyarmati kérdéssel. A vezércikk azért kelt feltűnést, mert a nemzeti szocialista párt hivatalos lapja

ebben a vezércikkben síkra száll amellett, hogy Németországnak visszaadják gyarmatait.

A cikkíró megállapítja, hogy Anglia mindinkább arra a belátásra jut, hogy a brit külpolitika kulcs helyzetében fontos szerepe van a Németországgal való barátság ápolásának. Az angol-német flottaegyezmény nagy lépést jelentett Németország jogos követeléseinek kielégítése terén. — Most azonban még hátra van a gyarmati kérdés, azoknak a gyarmatoknak a kérdése, amelyeket Versaillesben elvettek Németországtól. Az idő egyre inkább közeledik, amikor

a világéke érdekében ezt a kérdést egyszersmindenkorra el kell intézni.

Németország gyarmati birodalma a háború előtt több, mint egymillió négyzetmérföldet tett ki és a német birodalom nyersanyagszükségletének felét onnan szerezte be. Ha Anglia elismerte Olaszország igényeit és szükségletét gyarmati téren, úgy legalább is ilyen mértékben áll a hatvanmillió Németországra.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 30-án, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Elejegyzések: Hatvani József ács s. Csóka Róza; Papp Sándor ny. csend. örörmester—Juhász Erzsébet; Schneider János sütőmester—Fischer Klára; Drazdik Béla fm.—Vida Róza.

Születések: Csernai József fm., leány Katalin; Eszenyi József fm., fiu János; Szathmáry Ferenc műszaki hivatalnok, fiu János Ferenc; 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Darvas Sándor ref., 21 éves, Dobó u. 18. Farnosai Margit ref., 11 hónapos, Pesti u. 4. Jenei József ref., 13 hónapos, Hajduszoboszló, VIII. tized 437.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Anglia Genfben közös jelentést akar előterjeszteni Franciaországgal

Mussolini fontos tanácskozásai az államtitkárokkal, a vezérkari főnökökkel és Balboval

London, aug. 30. Eden miniszter ma délután azon a jelentésen dolgozott, amelyet az olasz—abesszin viszályról a Népszövetség szeptemberi tanácsulása elé fog terjeszteni. Valószínű, hogy

az eljárást átadogozzák, Lavalal a hétfőn folytatandó megbeszélés alapján.

Londonban azt óhajtják, hogy a két kormány Genfben közös jelentést terjesszen elő.

London, aug. 30. Eden hétfőn délután utazik el repülőgépen Párisba. Lavallal délután 5 órára tűzték ki a megbeszélés időpontját.

Páris, aug. 30. A Paris Soir bolzanói jelentése szerint

Balbo tábornagy tegnap Bolzanoba érkezett s tüstént felkereste Mussolini miniszterelnököt,

akivel egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott. Jól értesült körök úgy tudják, hogy a tábornagy Mussolininek beszámolt legutóbbi párisi látogatásáról, amely szoros összefüggésben volt a keletafrikai kérdéssel. Balbo párisi küldetése állítólag kereskedelmi jellegű volt.

Bolzano, aug. 30. Mussolini ma délután

az államtitkárokkal, a tengerészeti és légihaderő vezérkari főnökeivel kétórás tanácskozást tartott,

amelynek általánosan nagy jelentőséget tulajdonítanak. A megbeszélésről részleteket nem közöltek.

Róma, aug. 30. A Giornale d'Italia szembeszáll a Times-nak azzal az állításával, hogy Mussolini háborút akar. Mussolini csak a biztonságot akarja — írja a lap —, amelyet még egyetlen diplomáciai formula sem nyújtott neki. A Tribuna a néhány gúnyos megjegyzés után ezeket írja:

— Még a Times-nak is észre kell már venni, hogy

az abesszin vállalkozás Olaszországban nem csupán népszerű, hanem egyenesen nagyon népszerű,

mert az olasz nép ebben létjogát és egyetemes érdekét látja. Csak ilyen valamiért adhatja oda egy nép fiai, vérért és pénzért, nem pedig különkedésként és boldogságokért.

Róma, aug. 30. Az olasz-szomáli föld kormányzója rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden hírt, amelyet az olasz gyarmatokból elküldenek, az ő cenzurájának kell alávetni. Még nem tudják biztosan, hogy a külföldi lapok tudósítói is kötelesek-e tudósításaikat cenzuráztatni.

London, aug. 30. Etiopia követsége ma este hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy egyetlen brit alattvaló ajánlkozását sem fogadja el az etióp hadseregbe.

Páris, augusztus 30. A blei kisanantantkonferencia állítólag élesen olaszellenes álláspontot foglalt el az olasz—abesszin viszály kérdésében.

Az Oeuvre külpolitikai rovatvezetője, Tabouis asszony kisanantantkörökből szerzett információk alapján azt írja, hogy a blei konferencia csüörtörtök délutáni ülésén a három kisanantant külügyminiszter egyöntetűen szembefordult nemcsak Olaszországgal, hanem Franciaországgal is

és elfogadhatatlannak nyilvánította az abesszin kérdésben elfoglalt olasz-francia álláspontot. A kisanantant szerint az angol álláspont a helyes, amely szerint „sürgősen alkalmazni kell a népszövetségi alapszabályok rendelkezéseit Olaszországgal szemben” még akkor is, ha ez az olasz-francia barátság rovására megy. A kisanantant-politikusok szerint Franciaország túlzott jelentőséget tulajdonít az olaszbarátság nak és „túlbecsüli Olaszország tényleges erejét”. A blei konferencián kialakult nézet szerint

Franciaországnak Olaszország helyett inkább Szovjetorszorra

szágra kellene támaszkodnia

és értékesíteni kellene azokat az eredményeket, amelyeket Laval moszkvai látogatása alkalmából elértek. Franciaországnak azonnal tárgyalásokat kellene kezdenie az orosz vezérkarral, amihez kitűnő alkalom kínálkozik már most is, tekintettel arra, hogy Vorosilov orosz hadügyminiszter egyik bizalmas munkatársának vezetésével orosz katonai misszió tartózkodik Párisban, hogy résztvegyen a szeptemberi keletfranciaországi hadgyakorlatokon.

Kairo, aug. 30. Az angol közep-tengeri hajóraj évi cirkálóútján a Revenge bés a Valiant csatacirkálók, 3 cirkáló és 9 romboló Forbes altengernagynak, a Földközi tengeri hajóraj másodparancsnokának vezetésével szeptember 20-ig Alexandriában fog állomásozni.

Szeptember 8-án odaérkezik egy repülőgépanyahajó, több torpedóhajó is.

Csak a mérkőzés előtt dől el a Bocskay csapatösszeállítása

A Bocskay vasárnap Budapesten játszik, a Bihari úton, a Nemzeti Liga újoncával: a Törekvéssel. A két-sárgák Obitz, az új tréner vezetésével a héten komolyan készültek erre a mérkőzésre, mely egyáltalán nem ígérkezik könnyűnek, hiszen a Törekvés igen kemény együttes.

A szokásos játékosértekezletet pénteken este tartotta meg a Bocskay az Ujságíró Clubban. Káldy Zsigmond és Obitz Gábor hívták fel a játékosok figyelmét a mérkőzés fontosságára és látták el őket utasításokkal, majd hosszabb megbeszélés következett.

A Bocskay csak keretet jelölt ki, — amely a következő játékosokból áll: Varga, Vágó, Janzós, Palotás, Gyulai, Békési, Dóczé, Markos, Orosz, Teleki, Szécsi, Hajdú. Ebből a 12 játékosból állítják össze a mérkőzés előtt a pályára lépő tizenegyet. A csapat szombaton délelőtt indul.

SZEZONNYITÓ BAJNOKI MÉRKŐZÉS LESZ VASÁRNAP DÉLUTÁN A DIÓSZEGI ÚTI VASÚTAS PÁLYÁN

Vasárnap délután fog bemutatkozni a debreceni újdonsült elsőosztályú Dohánygyári Sport Egyesület, a vasutasok ellen bajnoki mérkőzés keretében.

Érdekes mérkőzésre van kilátás, mert a dohánygyár nem könnyen fogja átengedni a bajnoki pontokat ellenfelének.

A mérkőzést igen olcsó helyárrakkal

rendezik meg, így előre láthatólag nagy közönség fogja végignézni. Helyárak: ülőhely 40 fillér, állóhely 20 fillér.

A NEMZETI LIGÁBAN KÖTELEZŐ AZ ÜDVÖZLÉS

Érdekes rendelkezéseket tartalmaz a Nemzeti Liga legújabb hivatalos lapja. Elsősorban kötelezővé teszi a csapatoknak, hogy pályarálépés után karfelemeléssel és háromszoros éljennel üdvözöljék a közönséget a pálya közepéről. Mérkőzés után hasonlóan üdvözölni kell a bírót és a győztes ellenfelet, ez pedig viszonzozza az üdvözlést. Amelyik csapat ezt az üdvözlést elmulasztja, fegyelmi büntetésben részesül.

VISSZA AZ EREDETI TERMINUSHOZ

Az őszi osztrák-magyar mérkőzést eredetileg október 6-ra tűzték ki, majd eltolták október 20-ra. A változás következtében a bajnoki forduló egy-egy vasárnapra előbbre kerültek. Most azonban véglegesen október 6-ra tették az osztrák-magyar s így marad az eredeti terminus, vagyis a Bocskay—Soroksár mérkőzés október 13-án játszódik le Debrecenben.

A LEVENTÉK ŐSZASRA JELENTKEZÉSE

Azokat a levente ifjakat, akik 50 méter bármely úszási móddal (mellúszással, oldalúszással, gyorsúszással,

vagy hátton) úszni tudnak, valamint ezek közül azokat, akik trambulinról fejest tudnak ugrani, felhívják, hogy vegyenek részt szeptember hó 6-án, vagy 7-én délután 5 órai kezdettel Debrecenben, a nagyerdei úszodában, az „Országos Úszó Hét” keretében megtartásra kerülő úszásban. Az úszásban nemcsak a Debrecen sz. kir. város kötelekébe tartozó leventék vehetnek részt, hanem bárki a leventék közül és tekintet nélkül az eredményre, megkapja a Magyar Úszó Szövetség emlékjelvényét. Az úszás előtt szeptember hó 2-án, 3-án vagy 4-én a Magyar Úszó Szövetség hivatalos helyiségében (Gambinus átjáró) reggel 7—9 óráig Lengyel László főoktatónál személyesen vagy levelelapon frásban kell jelentkezni.

Minden levente vegyen részt a magyar úszó hélen és buzdítsa társait a részvételre. A részvétel teljesen díjtalan.

Az Újkert FC alant felsorolt játékosai vasárnap reggel 7 órára a kisállomás előtt felszereléssel jelennek meg: Kovács, Papp, Gergely, Bányai, Jutkovits, Szabó, Révész, Doró, Katona, Zolnai, Varga, Hajóczky, Matolcsy és Juhász. A kerékpárosok is ide jöjjenek.

Csangkaisek szabadon van

Sanghai, augusztus 30. (Havas.) A Central News hírszolgálati iroda határozottan megcáfolja azt a hírt, hogy Csangkaisek tábornokot letartóztatták.

Istentiszteleti rend

A református templomban: Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órakor dr. Farkas Pál. Kistemplomban d. e. 9 órakor Kiss Antal Jenő, d. e. 11 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor dr. Farkas Ignác. Kosuth uccai templomban d. e. 10 órakor Nagy Dezső, d. u. 5 órakor dr. Módis László. Árpád téri templomban d. e. 10 órakor dr. Módis László, d. u. 3 órakor dr. Farkas Pál. Ispótytemplomban d. e. 10 órakor Uray Snádor, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkertben d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor Halász András. Kerekes telepi templomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 3 órakor Orosz János th. Wolaffka telepen d. u. 3 órakor Szilágyi László th. — Nyilastelepen d. u. 3 órakor Udvarhelyi György th. Csapókerthben d. e. 10 órakor Kovács Árpád, d. u. 3 órakor Melegh Dániel. Szegegyházban d. e. 10 órakor Kovács József. Egyeken d. u. 3 órakor Nagy Dezső. Tégláskertben d. u. 3 órakor Ács Mihály. Nyulosa dn e. 10 órakor úrvacsorát oszt Magyar Bertalan. Nagytemplomban d. e. fél 12 órakor levente-istentisztelet: Mezey Béla.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.): Vasárnap d. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László alesperes.

Az unitárius templomban (Hatvan u. 24. szám): Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Ferencz József budapesti unitárius lelkész.

A gör. kath. templomban: Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 5 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szent-ségimádás.

Szombat—vasárnap:

„LELEK BOSSZÚJA”, Grand guignol Caris Lombard főszereplésével. — Megelőzi: „OREGONI POKOL”, izgalmas cowboydráma Scott Buffalo főszereplésével. Előadások: fél 7, 9 órákor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor.

Szombaton fejeződik be a debreceni tanítói továbbképző tanfolyam

Szombaton fejeződik be a kultuszminiszter által Debrecenben rendezett tanítói továbbképző tanfolyam, de még ma is, a tanfolyam ötödik napján, époly nagy számban vettek azon részt, — mint az első napon. Az érdeklődés nemhogy megcsappant volna, hanem még fokozódott azok számával, akik a 645 hallgatót kivül, mint új vendégek jelentek meg.

8—9-ig Padányi-Frank Antal, a budai áll. tanítóképzőintézet igazgatója tartott előadást a következő címmel: „Körünk néhány lélektani és pedagógiai iránya.” Definíálta az általános és differenciális lélektant, beszélt a különböző típusok jelleméről, a diplomatikus és a kereskedői emberismeretről. — A tömeghatásnál — mondotta — leszáll az értelmi színvonal és az érzelmi színvonal emelkedik. Arra szoktassuk tehát a gyermeket, hogy a tömegben is úgy viselkedjék, mintha egymagában volna.

9—10-ig Drózy Gyula főszervező tartott előadást „A földrajz tanításának módszere” címmel. Megállapította azokat az elveket, melyeket a tanítónak a földrajz tanításánál követnie kell, úgy mint: az érdekesség elve, a gyermeket az érdekli, ami neki meg nem szokott. Az idegenforgalmi képek nagyon alkalmasak a szemléltetésre. *Eszméltetesség* masak a szemléltetésre. *Eszméltetesség* elve: hogyan aknáta ki az ember az eddig adottságot; *hasznosság* elve; „való képet” tanítsunk, az „élmény iskolája” legyen, amit a tanítólélek bele-szuggeral a gyermek lelkébe. Kulturtörténetet tanítsunk. A tájegység miliójébe kell a gyermeket helyezni, mert csak azt szerethetjük, amit ismerünk. — Így fejlesztjük a gyermekben a szülőföld iránti szeretetet.”

10—11-ig Abkarovics Árpád hajdúrogi tanító mutatott be mintatanítást a IV. osztályban a Magas Tátráról.

11—12-ig Drózy Gyula tartott gyakorlati bemutató tanítást földrajzból: „Kivétel, behozatal” címen. Mai tanítása is a gyermek lelkében maradandó nyomokat hagyott; de a hallgatóság is nagy élvezettel kísérte előadását, ahogyan a gyermek lelkét a „hazai áru beszerzésével” hazaszeretettel telítette.

12—2-ig a „Levelesládá”-ba bedobott kérdésekre válaszoltak az előadók.

A tanfolyam szombati munkarendje:

7—8-ig „Önismeret. Önnevelés. Továbbképzés.” (Padányi-Frank). 8—9-ig „A számolás és mérés tanításának módja.” (Drózy.) 9—10-ig Bemutató tanítás a számolás és mérés köréből. (Drózy.) 10—11-ig Bemutató tanítás a számolás és mérés köréből. (Egy tanító.) 11—12-ig A felvetett pedagógiai kérdések megbeszélése. (Drózy, Padányi-Frank.)

Cz—er.

Agyonszúrták a berettyószentmártoni bírót

Megdöbentő gyilkosságról tett telefonon jelentést a debreceni ügyészségnek pénteken a berettyóújfalui csendőrs. A telefonjelentés szerint csütörtök éjjel fél 11 óra tájban Berettyószentmárton község bíróját, Veres József, a falu egyik uccáján haladt, mikor hirtelen megtámadta *Dancsházi Márton*, berettyószentmártoni lakos s egyetlen késszúrással halálra sebezte a bírót, aki véresen terült el a földön és pillanatok alatt kiszenvedett.

A tettest kevéssel később őrizetbe vette a csendőrség és a napokban beszállítják a debreceni ügyészségi fogházba.

A csendőri jelentés beérkezése után dr. Zsögöd Jenő, a debreceni törvényszék vizsgálóbírája helyszíni vizsgálatot látott szükségesnek és személyesen szállott ki, orvosszakértők kíséretében a véres bűncselekmény színhelyére, a vizsgálat lefojtatása végett.

Kardos László iskolai kelengyéi

kiválnak: minőség, szépség és tartósság által, tehát jutányosak

Matracok, takarók, paplanok, fehérnemű, ágynemű, asztalnemű, harisnya és zsebkendő nagy választékban

Előírás szerinti: kötények, szövetruhák készen és mértékszerint.

Henry Barbusse Oroszországban meghalt

Moszkva, augusztus 30. Henry Barbusse ma reggel meghalt.

Henry Barbusse 1875-ben született Párisban. A háború előtt érzékiségtől túlfűtött regényeivel tűnt fel, megjelent egy verseskötete is, de világhírt a *Tűz* című háborús regényével szerzett magának. A regényt a Goncourt-akadémia jutalommal tüntette ki. A *Tűz* minden európai nyelven megjelent és hatalmas lökést adott a pacifista mozgalomnak. A háború után Barbusse egyre intenzíven foglalkozott politikával, amelynek kedvéért elhanyagolta az irodalmat is.

Részvett a Clarté-csoport megalakításában, amelynek célkitűzése az európai

intellektusok kultúr szövetségének létrehozása volt. Később azután teljesen eltávolodott ettől a csoporttól is szélső baloldeli irányban, harcos tagja és vezetője lett a francia kommunista pártnak és kommunista folyóiratot alapított. — Ennek a folyóiratnak, a *Monde*-nak, haláláig szerkesztője volt.

Henry Barbusse a kommunista párt néhány héttel ezelőtt lezajlott kongresszusára utazott ki Moszkvába. A kongresszus tanácskozásain még résztvett, de azután hirtelen tüdőgyulladásban megbetegedett, állapota egyre rosszabbra fordult és orvosai már napokkal ezelőtt lemondtak életéről.

Különös zsarolási per az OTI-bejelentés elmulasztása miatt

Ó. Balog László, 27 éves vándor földmívelő anyósa, Kovács Albertné bejárónő volt Ladik Sándor biharkeresztesi vendéglősnél. Kapott pedig az öregasszony havonta tíz pengőt.

Az OTI-hoz azonban elfelejtette bejelenteni Ladik Sándor az öreg bejárónőt.

Mikor már rá gondolta magát, akkorára erősen környékezte Kovácsné a gutaütés és kevéssel a végre elintézt OTI-bejelentés után valóban meg is ütötte olyanformán, hogy az öregasszony magával tehetetlen beteg lett. Mivel azonban a bejelentés későn történt,

az öregasszony nem kapott táppénzt.

Ó. Balog László ekkor felkereste Ladikot és kérte, hogy mivel az ő anyagságából nyomorog most az öregasszony, fizessen valamit legalább, hiszen ha feljelené a bejelentés elmulasztása miatt, súlyos büntetést kapna a korcsmáros. A feljelentésre azonban nem került sor, mivel

Ladik fizetett száz pengőt a földmívelőnek, sőt későbbre újabb száz pengő fizetését ígérte,

mire Ó. Balog kijelentette, hogy nem jelenti fel. Erre azonban nem is lett volna ideje, mert a korcsmáros azonnal a csendőrségre sietett és

feljelentette ő a földmívelő zsarolásért.

A csendőrök azonban elvették a frissen szerzett száz pengőt Ó. Balogtól és a földmívelő ellen megindult az eljárás zsarolás miatt. A debreceni törvényszéken pénteken a vádlott földmívelő kifejtette, hogy ő nem akart zsarolni, csak azt akarta megmagyarázni a korcsmárosnak, hogy mennyire az ő hanyagsága az oka a táppénz elvesztésének.

A királyi ügyész el is ejtette a vádat és az ügyben megszüntették az eljárást.

A bűnjelként őrzött száz pengő soráról kellett még döntenie a bíróságnak. A volt vádlott kijelentette, hogy ő nem ért, belátja már, az ilyen nagy pénzekhez, hát neki nem kell, nehogy megint baj legyen belőle. A sértett viszont örömmel vállalta, sőt kérte a pénzt. Azonban egy kis baj lett a pénzzel, ugyanis

a korcsmáros ellen végrehajtás van tartozások miatt kitérve s a pénzt bizony leltitották.

Így nem adódott ki a sértetteknek, amit a volt vádlott némi elégtétellel vett tudomásul.

Az Iparos Dalegylet rózsá-estje

A közismert Debreceni Iparos Dalegylet szombaton este 8 órákor az ipartestületi székházban levő kert-helyiségben nagyszabású rózsá-estélyt rendez. Ez az estély tulajdonképpen az egyetemes iparos társadalom ismerkedő estje lesz, melyen az összetartás jegyében tesznek biznyságot az Iparos Dalegylet tagjai arról, hogy a dalos kultúrával milyen nagy szolgálatot tettek. Az estélyre szeretettel hív és vár a Dalegylet elnöksége minden iparost és annak családját. Belépődíj nincs, csupán a vacsorajegy ára fejében kell 50 fillért lefizetni, melyért izletes borjusültet szolgálnak fel.

Lebontják a passzázs kőtömbjeit és az Ibusz pavillont

A Piac uccai aszfaltjavításokkal egyidőben a város vezetősége egyúttal néhány szembeálló és régen sürgött uccarendezést is végrehajt. Így elsősorban a Gambinus passzázs környékbeli üzlettulajdonosok kívánságára lebontják azt a műköből készített pincelejárót, ahol most uccai illemhely van. A lebontott kőfal helyett izléses vaskorlátot építenek, amelyen virágtartó állvány is lesz.

A Kossuth és Piac ucca sarkán levő újságáros bódét is lebontásra ítélte a h-polgármester.

Valószínű, hogy később alkalmas helyen csinos üvegházat fognak építeni a főucca valamelyik pontján, ahol majd az IBUSZ is elárulástó-helyet kap.

A 33-as nyomozó szomorú kalandja

Vitéz Barta József debreceni lakos tavaly bizalmi nyomozója volt a csendőrségnek s mint ilyen, írásbeli jelentést tett Lakatos János és néhány társáról, akik a jelentés szerint lakásfosztogatók élnek. A jelentés alapján Lakatoséknál meg is jelent egy hivatalos nyomozó közeg, aki azonban csak a jelentés alaptalanságáról győződött meg. Így azán eljárás sem indult a „lakásfosztogatók” ellen.

Lakatosék ellenben feljelentették Bartát hamis vád büntetéseért. A törvényszék a csendőri exnyomozót hamis vád vétségéért harminc pengőre ítélte el, a büntetés végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Barta megnyugodott az ítéletben, csupán annyit jelentett ki, hogy ezt a büntetést Lakatoséknak köszönheti. A bíróság azonban tájékoztatta, hogy inkább a jólsikerült tikosrendőri jelentés teremtette ezt a kis oldalági gyümölcsöt, mire a volt nyomozó-búsán távozott.

Lakatos sértett, aki erősen fekete-arcbőrű férfi, mikor a vádlott nyomozónak mondta magát, harsány hangon kiáltotta be helyesbítés céljából:

— Ü vót, in'sáalom, a harminc-háromszámu picli, nekem személyesen mondta!

Vásároljon hirdetőinknél.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac u. 26. „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi tér és Telesi uca sarok. „Csokorai”, dr. Batáry István, Mester uca 45. „Árpád fejedelem”, Mikes Béla, Csapó-kert, Jánosy uca 44.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 14,6, maximum 31,6, este 6 óraker a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 761,0 mm. mérsékeltlen emelkedő irányzattal.

Prognózis: Északi, északkeleti szél, változó felhőzet, záporos és zivatar, a hőmérséklet csökken.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

SZOMBAT, augusztus 31.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.20: Pakots József elbszéléséből. Alakok a falumból (felolvasás). — 10.45: Mit nézzünk meg vasárnap. A Nemzeti Múzeum népvándorlaskori gyűjteményét ismerteti dr. László Gyula (felolvasás). 12.05: Hanglemezek. 1.30: Berta István szalónzenekara — 4.10: Az ébresztő vödör. Szegedi Boriska meséje. 5.00: Fotócellák, fényelemek, Ikonoszkóp. Zakariás János előadása. 5.25: Kit és mit idézek, irodalmi rejtélyverseny eredményét hirdeti Bánóczy Dezső dr. 5.40: Alvári Lőrinc énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. Közreműködik: Gáti István (mélyhegedű). 6.15: A magyar néptáncok. Szilády Zoltán dr. előadása. — 6.45: Rácz Berci és cigányzenekara. — 7.40: A híros város. Szitnyai Zoltán előadása. 8.10: A CIGÁNYBÁRÓ, háromfelvonásos operett közvetítése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből, a Budapesti Szimfonikus Zenekar előadásában. Irta: Jókai Mór és Schnitzer Ignác. Az első felvonás után kb. 9.20: Hírek. A második felvonás után, kb. 10.25: Időjárásjelentés, löversenyeredmények. Az előadás után körülbelül 10.40: Hangverseny. 11.15: Közvetítés a Gellért-szállóból, Pataky Vilmos jazzzenekarának műsora.

Budapest II.

5.05: V. Krausz Ilonka és Pártos Ödön zongora-hegedűszonátákat adnak elő. 6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 6.35—7.30-ig: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Bor Dezső. Köz-

Elfojtak egy szélhámost- aki cukrot csalt ki a Kontsek-cégtől

Augusztus 28-án történt, hogy Kontsek Géza fűszernagykereskedőhöz beállított egy napszámos külsejű férfi és egy cédulát adott át, amelyen a következő rendelés állott: „Kérem e sorok átadójának 10 kg kockacukrot számlám terhére kiszolgáltatni. Séri Lajos fűszerkereskedő, Epreskert uca”.

Séri Lajost jól ismerik a Kontsek cégnél, éppen ezért minden megjegyzés nélkül kiadták a kockacukrot. Csütörtökön azonban véletlenül betért Kontsek Géza üzletébe Séri Lajos és megiepetve hallotta, hogy az ő nevében valaki cukrot vásárolt. Miután nyilvánvaló volt, hogy valami szélhámossal van dolga, megjelent a feljelentést a rendőrségen, ahol nyomozást indítottak a csaló kézrekerítésére.

Alig indult meg a nyomozás, pénteken már el is fogták a szélhámost. A kezdő bűnöző ugyanis felbuzdulva az első sikeren, pénteken ismét megjelent a Kontsek-cégnél és ugyancsak Séri nevében cukrot kért. Ezáltal azonban már 15 kilót igényelt írásban. Az üzletben azonnal felismerték a szélhámost és rendőrnek adták át, aki bekísérte a kaitányságra.

A rendőrségi kihallgatás alkalmával a cukros ember bevallotta bűnét és nyomorával védekezett. Kunkli Istvánnak hívják, napszámos, de még bejelentett lakása sincs. Tagadja, hogy bűntársa lenne, bár a megrendelő cédula sem az ő írása s így valakinek még tudni kellett a csalásról. Ebben az irányban folytatják a nyomozást. Kunkli Istvánt őrizetbe vették.

reműködik Eyssen Irén (ének és dr. Sebestyén Sándor (gordonka). 7.35: A Dobogókő. Dr. Stöpl Gábor egyetemi magántanár előadása. 8.15: Hírek. 8.45—9.40-ig: Közvetítés a Metropol-színházból. Horváth Rezső és cigányzenekara muzsikál.

— A Nyári Egyetem köszönete dr. Vargha Elemérnek. Dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója levelet intézett dr. Vargha Elemér h. polgármesterhez, amelyben meleg hangon mond köszönetet azokért a szolgálatokért, amiket a h. polgármester a Nyári Egyetem támogatása és sikeres működése érdekében tett.

— Orvosi hír. Dr. Nagy József nőorvos hazaérkezett, ismét rendel. Piac u. 61.

— Számítsa ki, hogy mennyivel jobban jön ki, ha nem főzet otthon, hanem az Ujságíró Club (Piac uca 26., I. em.) éttermében étkezik. Nagy menü 1.10, családi ebéd 1.65. Kifogástalan házi-koszt. Diétás menük orvosi előírás szerint külön készíthető.

— Az adóhivatal szedi a hortobágyi legelőbérletet. A hortobágyi legelőbérlet kezelésének és beszedésének egyszerűsítése céljából a h. polgármester elrendelte, hogy a legelőbérlet szeptember elsejétől a városi adóhivatal pénztára kezelje.

— Ma este búcsúzik a Központi szálloda (Hunyadi uca 1.) kedvenc két muzsikusa Robby és Mariette a debreceni közönségtől. Holnap este mutatkozik be Jeremdy Géza új kombinált női jazz zenekarával.

— Nyugalmozott Máv, főtisztviselők összejövetele. A m. kir. államvasutak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselőinek a nyári szünet után első szokásos összejövetele az Angol Királynő zöldtermében szeptember 2-án, hétfőn este hat órakor lesz.

— Perfekt gyors- és gépirónó lesz, ha sikeresen elvégzi a Naményi Gyorsíróiskola „Irodai Tanfolyam”-át. Miklós u. 8.

— Beiratások. 1. A polgári iskolai tanfolyamra a beiratások vasárnap, szept. hó 1-én d. e. 8—12 óráig lesznek. Felkérem az érdekelt szülőket, hogy ezen idő alatt szíveskedjenek az igazgatói irodában felkeresni. 2. Az orth. izr. elemi iskolában a beiratások szeptember hó 4—5-én és 8-án délelőtt 8—1 óráig lesznek. Az I. osztályba lépő tanulókat csak anyakönyvi értesítő alapján vehetem fel. 3. Az elemiben a javító vizsgálatok pénteken, szeptember hó 6-án d. e. 9 órakor lesznek. Igazgatóság.

— Sírköavatás. Néhai Fülöp Ignác sírkövének felavatása szeptember hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az izr. temetőben.

— Az Ujságíró Club közli, hogy jó idő esetén minden délután bridgepartik vannak a nagyerdei víztorony parkjában. Esetén kellemes fedett helyiség. Este a játék — kivétel nélkül — a városi helyiségben (Piac uca 26., I. e.) folyik.

— Iskolakönyveit már most beszerezheti bármely iskola részére. Használt, szép tankönyveket féláron vásárolhat Antalffy József könyvkereskedésében.

— Túristaság. Felhívják a Magyar Túrista Egyesület Debreceni Osztályának tagjai és azok figyelmét, akik a szeptember 1-ére, vasárnapra meghirdetett savósgúti kiránduláson részt óhajtottak venni, hogy ez a kirándulás, közbejött akadályok miatt vasárnapról elmarad.

— Költöztetés Budapestre, árúk fel- és leszállítását olcsón vállalom gumikerekű kocsimmal. Debreceni, Szabó Kálmán uca 55. Fatelep, uca szemben a gázgyárral. T. 22—42.

— Szereti a kirántott burgonyát. Bene László 22 éves napszámos az egyik kertgazdaságba osont be az elmúlt éjszaka és miután nagyon szereti a burgonyát, 30 kilót kirántott a földből. A távozásnál azonban rajtasípték az ügyetlen tolvajt, akit bevittek a rendőrségre. Megindult ellene az eljárás.

— A villamos áramszolgáltatás korlátozása. Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy házióratunkon eszközölnöd javítások miatt szeptember 2-án és 3-án a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Szeptember 2-án, hétfőn déli 12 órától délután 2 óráig: Petőfi tér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János eleje, Külsővásártér, Széchenyi uca, Szoboszlói út, Késes, Ispóty, Salétrom, Délisor, Vargakert, Máv pályaudvari raktár és fűtőház, Csónakázótó, Tégláskert, Széchenyi út, Tisztviselőtelep, István út, Tócsókert, Kishegyesi út, Szepességi, Simonffy, József kir. herceg uca., Hatvan uca vége, Vendég, Csap, Jókai, Garay, Csokonai, Zúgó, Borz uca és Mester uca páratlan oldala. Szeptember 3-án, kedden déli 12 órától 2 óráig: Szepességi, Simonffy, József kir. herceg uca, Hatvan uca vége, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garay, Csokonai, Zúgó, Borz uca, Mester uca páratlan oldala. Világítási vállalat.

— Debreceni József szabóüzletét Széchenyi u. 3. alatt megnyitotta. Izléses munka, olcsó árak!

— Kerékpárlopás. A tegnapi nap sem mult el anélkül, hogy a rendőrségen kerékpárlopást ne jelentettek volna be. Papp Lajos, Király Ferenc uccán lakó szobafestő kerékpárját lopták el a Sámson uccán. A tolvajt keresik.

— Barabás Sári és Buda Gábor zongoraduója ma este búcsúzik a debreceni közönségtől az Arany Bika Bocskay-termében.

— Újból az erdei legeltetés. A Gazdasági Egyesület az aszályra és a takarmányhiányra való tekintettel engedélyt kért a várostól az erdei legelők korlátlan használatára. Az erdőgazgatóság javaslata alapján a h. polgármester csak bizonyos megszorításokkal járult hozzá az erdei legelők használatához. Most a Gazdasági Egyesület újabb beadvánnyal fordult a h. polgármesterhez és sürgette, hogy az erdei legelőket a jószágok minden korlátozás nélkül használhassák. A kérelmet nem tudta teljesíteni a polgármester, mert az erdőben így is rengeteg kárt tesznek az állatok s ha a fiatal és most ültetett erdőket is felszabadítják, teljesen tönkre mennek a város erdősegei. Ez a kérdés különben sem olyan égető már, mert a Hortobágyon az utóbbi napokban több kiadás eső volt és meglehetősen javult a fű.

— Vegyen Alföldi malátakávét, tartalmaz 3% finom szemeskávét. Ára 12 f.

— A Debreceni Ujságíró Club vasárnap este fél 9 órakor társasvacsorát rendez, melynek keretében a Debreceni Ujságíró Testület búcsúzik Budapestre távozó elnökétől, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztőtől. Külön meghívókat nem bocsátanak ki. Telefon 30—30.

— Express nyelvtanfolyam újra megkezdődik szeptember elsején. Magán- és csoportórak angol, francia, német nyelven. Fordítás, levélírás, gépirás perfekt kivitelben. Olcsó árak, gyors eredmény. Ha még nem iratkozott be, siessen, hogy helyt kapjon a teljesen olcsó csoportokban, melyek 6—9-ig folynak. — Beiratkozni naponta lehet d. u. 2—6-ig. Péterfia uca 42., földszint.

— Leveles Irén okleveles nyelvtanár angol, francia, német nyelvtanítását megkezdte. Püspöki palota V. kapu, I. 38.

— Adomány. Nagy János, Szepességi ucai kályhámester egy pengőt küldött be kiadóhivatalunkba Toronyi Imre keresztkeptelen hadirokkant részére.

— Nem azonos. Felkérésre megállapítjuk, hogy Schwarz Ferenc debreceni, Széchenyi uca 43. szám alatti lakos és felesége, Schwarz Ferencné született Neumann Iona varrónő, nem azonosak azzal a Schwarz Ferencel és feleségével, akik mindketten vásári árusok akik augusztus 29-én sikkasztás vádjával terhelten állottak a debreceni törvényszék előtt.

— „Hullaház” minden szombaton éjjel 4 óráig nyitva. Magyar zene-kara muzsikál. Timár uca 31.

HIRDETMEY

Értesítem a város gazdaközönségét, hogy a város törzsgulyájából több létszámfeletti tehén és üszöborjú kerül értékesítésre 1935 szeptember hó 3-án tartandó hortobágyi hídvásáron. — Az értékesítés árverésen történik készpénzfizetés mellett. Ezen vételi lehetőségre a gazdaközönség figyelmét felhívom.

Debrecen, 1935 augusztus 29.

Gazdasági tanácsnok,

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SZERELMI ÁLMOK

Ha a rádióműsorokat figyeljük, Amerikában éppúgy, mint Európában minduntalan találkozunk Liszt Ferenc nevével és darabjaival. A nagy magyar muzsikushalhatatlan zsenije meghódította a világot és csodálatos, hogy a hangversenytermekből, színpadról és stúdiókból csak most ugrott át a maradandóság mezejére, a filmre.

A nagy mester a vetítövászon anyanyelvéhez hűen magyarul szólalt meg először a Szerelmi álmok című filmben. Mit hozhat, mit is domboríthat ki egy Liszt-film? Zenét, zenét és zenét. Közömbös a mese, hiszen a hasonló filmeknek már sajonjuk van, de mindig változik a zene, amelynél szebbet, zsongítóbbat keveset írtak, mint Liszt Ferenc koncertdarabjai. Ami a mesében elnyújtott, túlérzélgős, azért gazdagon kárpótol a csodás zenei aláfestés: ezt nem lehet elrontani, ezt nem lehet megenni.

A filmet Heinz Hille rendezte. Meglátszik munkáján, hogy művészt, finomat akart produkálni, de közben megfélekedett a film sajátos kellékéről, a tempóról, a mely mellőzi a sallangokat és csak a gördülékenységet tartja szem előtt. Ebben a tekintetben hiányosságok mutatkoznak, de a közönség ezeket aligha veszi észre. A sok jó ugyanis elnyomja a rosszát és a zene, valamint a kitűnő szereplők mindenért kárpótolnak.

A női főszerepben Sulyok Mária sikerrel debütált a vásznon is. Ez a fiatal művész Debrecenből indult el a siker útján és kitűnő tehetsége minden nehézségen átsegíti. Különösen profilban szép és érzékeny hajlékony alakja hódító külsőben tűnik fel. Partnere, Fái Béla szintén új filmre, vele is még sokszor találkozunk később is: pompás filmszínész és tehetség. Táray Ferenc imponáló Liszt Ferenc-maszkja és méltóságteljes játéka is tetszett, úgyszintén a többi szereplők: Gözon, Z. Molnár, Závodszky, a humort képviselő Pethes és Halmay.

A Vigszínház előkelő közönség előtt mutatta be ezt a legújabb filmét, amelyet szimpátiával fogadtak.

SZÍNÉSZKÉPZŐ TANFOLYAM DEBRECENBEN

Szeptember 3-án, kedden megnyílik a színészképző tanfolyam s szavalóiskola. Mi sem igazolja jobban a színészképző hivatását, mint az elmúlt kilenc évi eredmény. Az idei évadban lesz tizedik évfolyama a színészképzőnek és az elért eredmény bizonyítja a színészképző jogosultságát. Kilenc év alatt tehetség fejlődött ki és ma is működnek az ország jónévű igazgatóinál. A növendékek szakszerű és modern oktatásban részesülnek; úgy drámai szakban, — mint operetben kiképezetnek. — Aki hangosfilmre

HUNGARIA pensio

Piac ucca 59. szám alatt megnyílt!

Kitűnő konyha, mérsékelt árak, szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták. Telefon: 23-39 sz.

őhajt kiképzést, szintén kitűnő oktatásban részesül. A tanfolyam tíz hónapig tart és kiképzés után az Országos Színészegyesület bizottsága elöl foglalkoztatást biztosít. Az eredmények azt igazolják, hogy a növendékek kitűnő eredménnyel vizsgáltak és elszerződtek az ország jónévű igazgatóihoz. Műkedvelői előadások rendezését és szerepek betanítását vállalják. Jelenkezni lehet délelőtt 9 óráól egész nap. Rákóczi ucca 36. szám.

Búza: tiszai 77 kg. 15.30—15.50; 78 kg. 15.40—15.65; 79 kg. 15.55—15.80; 80 kg. 15.70—15.90 felsőtiszai 77 kg. 14.80—14.95; 78 kg. 14.95—15.10; 79 kg. 15.10—15.25; 80 kg. 15.20—15.35.

Rozs: 14.15—14.35. Tak. árpa 16.00—16.25. Zab 16.60—16.75. Tengeri aug. 14.40—14.60. Repce 23.00—23.50.

A készárúvásáron búza 5 fillérrel olcsóbb, rozs nem változott, zab 10—15, tengeri 10, árpa 20, búzakarpa 10 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS

VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.75—17.05, 100 cseh-korona 14.15—14.35, 100 USA dollár 337.20—341.20, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márká 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Augusztus 31., szombat: Szemes, Szekszárd (havi).

KÖZGAZDASÁG

CSÖKKENT A TERMÉNYTÖZSDE FORGALMA

Határidőüzlet:

Búza: októberre 15.33, 31, 33, 29, 28, 27; 31; 33; zárlat 15.33—34.

Rozs: októberre 13.70, 68, 67, 70, 68, 72; 75; 73; 75; zárlat 13.76—78.

Tengeri: szeptemberre 14.40, 45; — zárlat 14.50—60; májusra 14.75, 77; — zárlat 14.75—78.

Készárúüzlet:

AZ EKRAZITVONAT

Írta: PAUL O'HARA

— Hehehe, hehehe, röhögött bárgyuan a posta érdemes mestere, milyen kedélyes vidám idegen — s most már hahotázni kezdett, miközben igen pálinkaillatú hangján azt kezdte Hartmannnak bizonyítani, hogy nincs fölségesebb így reggel, mint két-három kupica szilvapalinka.

— Jöjjen be uram hozzám, szegény ember vagyok, de vigan élek és az egész világirodalom a kisujjamban van. Iszunk és olvasok önnek verseket.

— Hartmann erre úgy vágta mellbe az irodalom eme kisüstönfóttaságú falusi apostolát, hogy az öreg végigcsapta a földön. Kivette a kezéből a kulcsosomót és hozzáfogott, hogy kinyissa a postát. Azonban alig dugta a kulcsot a zárba, valaki rákiáltott:

— Maga mit csinál ott hé, azonnal álljon meg és tartsa fel a kezét. Hartmann átkozódva fordult meg.

A háta mögött egy bocskoros ember állt az ucca tulsó felén és avval volt elfoglalva, hogy egy hatalmas flintából, illetve ennek a csövéből egy kukoricacsutakdarabot húzogattott ki nagy buzgalommal, melynek az lehetett a feladata, hogy a ritka fegyver csövének belsejét a berozsodásodástól kellőleg megóvja. Miután a csutakdarab eltávolítódott a csövől, az ember nagy készülődések közzepette célzásra emelte az ásatag mordályt. Hartmann azt hitte, hogy azonnal ráugrik, erre az emberre és

megöli. A fogával fogja széttépni, vagy valami hasonlatosképen szörnyű módon végez vele. Azonban erre nem került sor, mert a puska úgy látszik nem akart elszólni. Mivel Hartmann az erélyes felszólítás ellenére sem emelte fel a kezét valószínűnek látszott, hogy a regényes külsejű községi rendőr le fogja löni.

A lelövés azonban nem a buzgó közalkalmazotton, hanem a flintán mult, amely nem akart közreműködni egy ilyen hatósági postarablóirtásnál. — Hallatszott ugyan néhány gyenge csettenés, azonban ennyi volt minden eredménye a rendőr magatartásának.

Hartmannnak ezalatt némileg elpárolgott a dühe, kinyitotta a postát és bement. Azonnal a telefonhoz rohant. Azonban azt látta, hogy az özvívzelőtti készülék nem sokkal hasznavehetőbb, mint a rendőr flintája. A telefonon hatalmas lakat lögött, amely ilyenén módon teljesen lehetetlenné tette, hogy avatatlanok is használhassák. Hartmann kijött a postáról és dühösen a még mindig földön fekvő postamester fejéhez vágta az elrablott kulcsosomogot. — Aztán odafordult a rendőrhöz, aki láthatólag csüggedten lemondott arról, hogy beavatkozzon a dühös idegen különös cselekedeteibe és azzal volt elfoglalva, hogy újra vissza illessze a mordály csövébe a kihuzott kukoricacsutakdarabot.

— Van itt valakinek a faluban au-

tója kérdezte Hartmann románul a puskás rendőrtől?

— Nincsen uram.

— Hát lova?

— Az van.

— Gyere velem te szerencsétlen és ha olyan helyre vezetsz, ahol jó lovat találok és meg tudom venni, az ára nem fontos, akkor adok neked egy százast.

Az ügybuzgó rendőr örömmel állott fel a földről, ahol puskáját akarta a csorozásodástól kellőleg megóvni és elindult, hogy elvezesse Hartmannat. Alig mentek azonban egy pár lépést, mikor bosszantó dolog történt. A rettenetes puska meggondolta a dolgot és ki akarván előbbi mulasztását pótolni, elsült a rendőr vállán. Irtózatos durranással. A cső, amelyet boldogtalan gazdája a csutakadarabbal gondosan bedugaszolt, a végénél ezer darabra hasadt szét. A rendőr kalapja leperdült a fejről és a rémült ember hangtalanul elterült a porban, mint akit agyonlöttek. Hartmann azt hitte, hogy sohasem állott közelebb azon körülményhez, hogy dühében szétröbönjön, mint a jelen pillanatban. Hatalmasan beletrugott a földön fekvő emberbe, aki tényleg valószínűleg a rugás üdítő hatására feltápázkodott a földről. Megdörzsölte a szeméit és babonás rémülettel meredt a puskára.

— Az ördög van benne uram, mondta keresztet vetve.

— Te, mondta neki Hartmann véstjósoló nyugalommal, ha azonnal nem jössz velem agyonverlek.

A rendőr megtapogatta fejét, amelyről azt hitte, hogy legalább is jónéhány darabra szétrepedt, aztán nagyot sóhajtvá követte a rettenetes idegent és ettől a pillanattól kezdve szentül meg volt győződve arról,

hogy az csak maga a pokoli ördög lehet.

A faluban aztán szerencsésen sikerült egy lovat keríteni. Hartmann olvasatlanul egy csomó százelejt nyomott a meglepett paraszt markába és felpattant a lóra, amely eléggé jókarban tartottnak látszott ahhoz, hogy rajta a legközelebbi helyiséget el lehessen érní, ahol már valami gyorsabb járművet szerezhet az ember. Hartmann gyorsan lovagolt. Amint kiért és elhagyta maga mögött a legszűsö kis nyomorult szalmafedeles viskót is, vágatára nógatta a lovat. Azonban be kellett látnia, hogy így nem fog célt érní, mert a ló vágatott ugyan töle telhető buzgalommal, azonban Hartmann a gyakorlott lovas éles szemével észrevette, hogy ez a vágta nem fog sokáig tartani. Ez a ló legfennebb arra való hogy egész nap szántsanak vele, azonban arra, hogy vágatasson nem. Meghagyta hát ügétésében. Sőt félkézrel fogván csupán a kantárt, belenyult a zsebébe és kivett valamit. Ha valaki közelről látta volna ezt a kivett holmit, abban a penészes marokinkötésű kis jegyzőkönyv lapjaira ismert volna. Hartmann számára rá-siklott egy elégedett kis mosoly. Még mindig ő van felül, gondolta. Ez az átkozott angol nem fog tuljárni az eszén. A könyvecske táblája az ottmaradt a kis safében, de nem fogja a tartalmát megköszönni a főgeológus, ha megtalálja. Mert megtalálja annyi bizonyos. Annyi esze van.

(Folyt. köv.)

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT. KÁVÉHAZBAN

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASARNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Költözködés miatt
divating P 2.98, prima freskó 2 gallérral 3.98, panamaing 2.90. Szokott komplett, szép kidolgozásban. Werner, Piac u. 72.

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok tüzfát, szemet téli szükségletre is a legolcsóbb készpénzáron kapják házhoz szállítva havi részletfizetésre is Halász Bertalan tüzfá- és szénkereskedőnél, Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4692

Bagolyvár
vendéglő az
uriközönség
budai jellegű
kiskocsmája
Híd ucca 14.
Tel. 19-31.
3949

Betöltendő állás

Kifutó.
és tanulóút felveszek. Roth Jenő fűszerkereskedése, Szent Anna 51.

Himzőnök
elsőrendű munkaerők, jelentkezzenek. Dr. Békésné, Bathyány, u. 17. 1704

Megbízható
takarítónőt a délelőtti órákra felveszek. Piac ucca 26-B., II. em. Gambrinus-passzage. 1746

Rádióüzletbe
eladásban is jártas ügyes, megbízható fiatalember felvétetik. Ajánlatok fizetési ígérennyel kiadóra „Szerény” jeligére. 1713

Kenyérügyönk
kocsihoz, saját kerékpáros kenyérkihordók óvadékkal. — Jelentkezni vasárnap. Piac 10. 1747

Rendes
főzőmindenest felvesz Mandel. Arany János u. 54., II. em. 1710

Fűszerszakmában
képzett részletességet felveszek, kirakatrendezésben jártas előnyben. Adorján fűszerüzlete. 1749

Himzőnőt,
ki szépen dolgozik, keresek. — Piac ucca 51., I. emelet. 1704

Izr. tanuló
teljes ellátással felvesz Geiger Sámuel, Nagyléta. 1734

Szorgalmas
nők és férfiak magas fizetésre felvétetnek. Globusz, Széchenyi ucca 6. 1733

Azonnalra
felveszek egy megbízható, önállóan dolgozó műszerészsegédet. Nyomatató u. 2. 1737

Főzőmindenest
felvesz Fülöp, Piac 77., II. em. keresztépület. Jelentkezni délelőtt. 1738

Bejáró
perfekt főzőnőt orthodox háztartáshoz azonnal keresek. Cím a kiadóban. 1730

Pincemunkában
jártas csapost keresek. „Kis-Debrecen” szálloda. 1731

Ügyes
mindenest, ki önállóan tud főzni, felvétetik. Petőfiter 3. 1720

Feltétlen
megbízható, jól mosó bejárónőt keresek délelőtti órákra. Mészus-tér 11. Jelentkezés 10-12 között. 1738

Állást keresők

600 pengő
óvadékkal leszerelt csendőrbizalmi állást keres. Cím a kiadóban.

Irodai
gyakorlattal bíró fiatal asszony bármilyen irodai vagy pénztárnoki állást elvállal legszerényebb fizetés mellett. Cím a kiadóban. 4035

Üzletek

Biztos
megélhetést nyújtó bevezetett nagyobb fűszerüzlet forgalmas helyen elköltözés miatt eladó. Kiadóban. 1744

Üzletáthelyezés

A MONE orvos műszer- és kórházberendezési R. T. a Kistemplom-közből Piac u. 41. (Szilágyi kézimunkaüzlet) alá költözködött. 1386

Vennék,
bérelnék vendéglőt vagy korcsmát. Ajánlatokat Ladik Sándor, Biharkeresztes, kérek. 1741

Ingtalan

Háromszobás adómentes, egészséges új úrvilla, szép kertben, gyümölcsösökkel, külön forgalmas, jól értékesíthető fűszerüzlettel feltűnő olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4104

Kitűnő
jövendelő adómentes kertesház gyümölcsösökkel, 3 szobával, külön üzemházzal olcsón eladó. Kishegyesi út 29. 82

Kiadó lakás

Bútorozott
uccai szoba kiadó. Piac u. 49. sz., II. em. 1745

Központi fűtéses
bútorozott szoba kiadó esetleg ellátással. Szent Anna ucca 10. Cím: Kalmár házfelügyelőnél.

Különbejárátú
csinosan bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., földszint.

Különbejárátú
tisztá uccai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal elsejére kiadó. Széchenyi u. 12. 4026

Különbejárátú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 22., III. em. Díjmentes lifthasználat. 1729

Csinosan
bútorozott szoba olcsón kiadó. Ugyanott ellátás is kapható. Simonyi út 5-a. 1682

Kiadó
kétszobás, előszobás, fürdőszobás udvari lakás konyha nélkül. Miklós ucca 41., udvarban. 362

Uccai
különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Vár ucca 7. 1723

Modern
bútorozott szoba kiadó, különbejárát, központi fűtés, melegvíz, Hatvan ucca 6., IV. 13. 1739

Széchenyi ucca legelején
teljesen különbejárátú uccai tisztá bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1386

Alig viselt
barma antilop női félcipő, magassarkú, olcsón eladó. Hatvan u. 46., keresztépület. 4000

Központi
fűtéses garzonlakás és bútorozott szoba kiadó. Honvéd ucca 28. sz. 390

Központi fűtéses
különbejárátú kis szoba diáklánynak kiadó. Svetits-bérház, III. lépcső I. e. 8. 1725

Központi
fűtéses háromszobás modern lakás november 1-re kiadó. Simonffy u. 7. 1718

Pinceszoba,
konyhát adok takarításért. Dr. Fülöp, Piac u. 73., d. u. 3-5-ig. 1721

Uccai
bútorozott szoba, közös előszobahasználattal egy vagy két személynek kiadó. Arany János ucca 19. sz. 1706

Különbejárátú
bútorozott szoba kiadó. József király u. 35. I. emelet, baloldal. 1727

Lakást keresők

Központban
lehetőleg Piac uccán négy-öt-szobás helyiséget azonnaira is keresek. Ajánlatokat „Armegejöléssel „Klubhelyiség” jeligére kiadóba kérek. 391

Pénz

Kölcsönöket
folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett. Magyar Általános Takarékpénztár Debrecen, Piac ucca 81. 1396

Oktatás

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8.-pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy fél év alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

Eladás

Olcsó cipők!
Rezi nélkül rendkívüli olcsó árban árusítok cipőket. Dupla-talpú iskolacipőimre felhívom a szülők figyelmét. Burger István Pannónia udvar, Piac ucca 42. 1748

Garantált
féregmentes 2 fehér ágy, hencser, asztal, szekrény, képek stb. elutazás miatt eladó. Róth, Bethlen u. 14. 1670

Lisztet
adok (bánkútiból) kenyérfőzésre. Bővebbet Hiri-iroda, Széchenyi 6. 1742

Motorkerékpárok,
Csepel, Puch 250-es, Méray 350-es, 500-as oldalkocsis, Ariel 500-as oldalkocsis, — Indián 600-as oldalkocsis előnyös árban, motorolaj, alkatrészek: Gépkirállynál, Royal-épület. 1581

Varrógép,
konyhaberendezés, szalon, cimbalom, garnitúra, hármasszekrény, hálószoba, vegyes bútorok eladók. Csapó 14. 1204

Sajáttermésű
finom boraimat jutányos árban árusítom. Arany János 19. 1707

Kézimunka
kellékek, kelengyehimzések, gobelinek, perzsák legolcsóbban „Favorit” új üzletében, Csapó 24. 1672

Asztalspór,
hegedű, tükrök, szalongarnitúra, garderozszekrény, szalon, vegyes bútorok eladók. Csapó 14. Telefon: 32-11. 1204

Szervizek,
mokka, likőrök, gyümölcsös, tésztás, boros és vizeskészletek, 2 darab kerti fotell, kandelláber, egy hármas virágállvány, nippel, matyó teríték és diványpárna lapok olcsón eladók. Megtekinthetők délutáni órákban. Apaffy ucca 32. sz. 77

STEYR TIP. XII.

CABRIOLETT

4 személyes eladó

NEUBAUER
KÉTMALOM UCCA 4.

Takarékos ember
tüzfát, szemet téli szükségletre is Halásznál (Margit-fürdő mellett) vásárol, mert jól, szárazat, olcsót és pontos mérlegelést kap, házhoz szállítva. — Telefon 10-24. 1224

Vasrolló,
kirakat kerettel, ráamával sé üvegajtóval eladó. Csapó ucca 10., az udvarban. Ugyanott egy Biedermayer-asztal eladó. 4029

Egy
jókarban levő vasági eladó. — Eötvös u. 73., 4. ajtó. 357

Chevrolet-autó,
kitűnő motorral eladó. Csapó ucca 10. sz., az udvarban. 4030

Befőttes üvegek,
fél literből 2 literig olcsón eladók. Megtekinthető délutáni órákban. Apaffy ucca 32. 4036

Kerékpárok,
Styria, Puch, Csepel, angol, francia, német gyártmányok, gumik, alkatrészek nagy raktára: Gépkirállynál, Royal-épület. (Részletfizetésre is.) 1582

Bútor

Különféle
finom bútorok eladók. Piac u. 38., I. emelet. 1740

Vétel

Nagy
írásztal megvételre kerestetik. Fűvészkert u. 9. 376

Búzaaljat,
repecaaljat, köles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Ellátás

Igazi otthon,
kitűnő ellátást kaphat diáklány vagy fiú, esetleg felnőtt is. — Elegáns különbejárátú szoba, fürdőszoba használat. Piac u. 45-47., I. e. 1735

Diákot
vagy diákleányt, kettőt, teljes ellátásra elfogad orthodox úri zsidó család. Szepességi ucca 30., keresztépület. 1700

Izraelita
úricsalád két diákot késer koszt és teljes ellátással a következő tanévre felvesz. Értekezni délelőtt. Péterfia 31. 1489

HUNGÁRIA-PENSIO

Piac u. 59. szám alatt megnyit. Kitűnő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Izr. diákot
teljes ellátásra elvállal Paszternák, Degenfeld tér 3. 1722

Középiskolai
tanuló ellátás, lakással, tanítással felvétetik. Péterfia 4., keresztépület. 378

Diák
fiú vagy leány teljes ellátást különszobával, fürdőszobahasználattal kaphat izraelita úri családnál. Schuller, Hatvan u. 23. 1673

Növendéknek
kitűnő ellátást adok. Központi fűtés. Zongorahasználat. Piac 43., III. lépcső 12. 1662

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nippel, vázak javítása szakszerűen, olcsón Bárány rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegett villanyégőket becsereplünk. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 1712

Akar Ön
jőszabású ruhát viselni? Ugy tekintse meg Frank József és Testvére úriszabóságánál dús választékú szövetraktárát. 1660

Budapesti
vegy-, gallértisztító képviseletet Kossuth 15. aól Csapó 3. alá helyeztem. Haás Janka. 1671

Szemünkre
vigyázzunk

Pontosan készült szemüveget használjunk.

C SERÉP SÁNDOR
szemklinikai látszerész
Debrecen, Piac ucca 21. 1617

Szilágyi kézimunka
rövidaru és nődivatüzletét Kistemplombazárba helyezte. 1566

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente,
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.